

Дуайт Нелсън

ПРЕТЕНЦИЯТА

Девет радикални претенции на Исус, които могат да
революционизират живота ви

Издателство „Нов живот“
София, 2000 г.

Copyright © 1994 by
Pacific Press Publishing Association
All Rights Reserved

The Claim
nine radical claims of Jesus that can
revolutionize your life
Dwight K. Nelson

ПРЕТЕНЦИЯТА
девет радикални претенции на Исус, които
могат да революционизират живота ви
Дуайт Нелсън

Превод от английски: Ивалина Илиева
Редактор: Мирослав Митев
Компютърен дизайн: Издателство „Нов живот“

ISBN 954-719-056-3

ПРЕДГОВОР

Те са в Америка от почти четири десетилетия и благодарение на разрастващия се експортен бизнес в развлекателната индустрия кажи-речи всеки жител на земята е имал възможност да прецени сам за себе си дали да ги харесва, или не. А след като не знам личните ви убеждения по този въпрос, позволете ми да рискувам и да споделя своето.

Тъй като не искам с досада да кажа, че не мога да ги понасям, може би било по-точно и по-милостиво от моя страна да заявя, че не ги разбирам. Имам предвид популярните телевизионни сапунени опери, чито мелодраматични и никога несвършващи сериали ден след ден се излъзват по американските телевизии (сега вече и по целия свят).

И вие сте ги гледали, нали? Ярко оцветените и крещящо декорирани драми, през които преминават силно гримираните „сапунени“ звезди, чито сълзливи любовни истории и бързо заздравяващи скърби са се превърнали в хипнотична храна за милионите зрители всеки делничен следобед. Такива са страхотните сапунени опери на Америка.

Но най-голямата загадка е защо ги наричаме „сапунени“? Моля ви, бъдете честни! Можете ли да посочите поне един човек, който да ги е гледал и от това да е станал по-чист? Сапунът е за очистване, но не и „сапунките“! Така че защо изобщо ги наричаме сапунени опери?

Веднъж зададох този въпрос и ми представиха „обикновената работа“ от развлекателната история, която очевидно не бях научил като подрастващ. Първоначално ежедневните телевизионни сериали са били спонсорирани от американските производители на сапуни. В резултат на това си заслужили прякора „сапунени опери“ епитет, състоящ се само от две думички, паснал им така добре през десетилетията на популярното им царуване. (Продължавам обаче да търся човека, очистил се чрез гледането им!)

За щастие изобщо не е необходимо да ги гледате, за да знаете какво става в тях. Местният вестник там, където живея в югозапад-

ната част на Мичиган всяка събота сутрин прави седмичен преглед на десетте най-гледани сапунени опери. Само с няколко постоянно променящи се изречения можете да добиете добра представа за никога несвършващия свят, представен чрез сапунките!

Вземете например този преглед за една-единствена седмица на добре познатата и гледана сапунена опера „Всички мои деца“:

Джулия се извинява, че е била прекалено груба с Чарли, който с изненада разбира, че Мария е нейна сестра. Джулия се оплаква на Чарли, че Мария се намесва в живота ѝ. Димитри предупреждава Кендъл, че Ерика няма да остане доволна, ако научи, че момичето търси Ричард. (Уф! Възможно ли е човек да запомни всички тези деца?) Чарли отказва, когато Димитри иска да го наеме на работа, за да намери Ричард, но Хейли се съгласява да работи по случая. Когато се връща у дома, Ерика побеснява, защото намира изрезките от вестници, събрани от Кендал за нейния баща Ричард Фийлдс. Дикси и Тад спят заедно, след като си признават, че все още се обичат. (Знаете ли, че 94% от сексуалните отношения в сапунените опери се осъществяват извън брака?) Дикси казва, че не очаква от Тад да напусне Бруки и Джейми, за да бъде с нея (Саут Бенд Трибюн, 25 септември 1993 г.).

Струва ми се, че на когото и да са тези деца във „Всички мои деца“, той има големи главоболия от това, че те са се забъркали в различни любовни афери. И всичко това става само за една седмица телевизионно време! Ясно е, че ще е необходимо нещо повече от сапун, за да се очистят!

Но в такъв случай сапунът не може да ги очисти, нали? Защото ако сме достатъчно откровени, трябва да си признаем, че гъделичкащите крайности на ежедневните американски сапунени опери са жалко представяне на собствения ни национален и личен портрет. Факт е, че ако в делничен ден включите телевизора си между 12 и 15 часа, можете да се вживеете във всички наши социални крайности и излишества, както и отново да преживеете личните си трагедии и проблеми.

Защото зад искрящия грим и крокодилските сълзи на „Дързост и красота“ се крие по някоя истина от живота на всеки от нас. И макар светът да си мисли, че са чудесни „Дните на нашия живот“, ние все пак може да не успяваме да смълчим упоритото нашепва-

не на разяждащата ни съвест, нали? Защото не само „Младите и неспокойните“ тревожно и често пъти безнадеждно са хванати в моралната паяжина, изплетена от тях самите.

Но забравете за сапунките! Изправени пред тихото отчаяние на личните ни драми от живота, как да отговорим на въпроса, преследващ ни в привечерните сенки на двадесетия век: възможно ли е да се освободим, възможно ли е никога да се очистим?

Това, което ви предлагам в тази малка книга, е отговорът, вграден в основата на революцията, чието време вече е настъпило за Америка. И за вас, и за мен. Това е революцията на Исус. Защото последната надежда, останала за Америка и за тези сапунки, е революционният Исус. Революционният Исус от Назарет, чиито 2000-годишни учения са единствената надежда за смутения ни живот в бясното темпо на 90-те. И защо не Исус? Вече опитахме всичко друго. А до този момент нищо не е подействало. Така че защо да не опитаме с революцията на Исус?

Тази малка книжка не е колекция на всичките учения на Исус Христос. Тя е кратък съвременен преглед на девет от най-радикалните Му претенции. Защото в тези девет радикални претенции се намира тайната за моралната свобода и вътрешното очистване, което в крайна сметка хората търсят през цялото време. Тези девет радикални претенции се намират в малкото и колоритно Евангелие от Йоан толкова достъпна и sempла история, че и дете би могло да я разбере, но в същото време толкова задълбочена, че философите и мъдреците все още не са я схванали напълно.

И така, трябва да се обърнем към Този Исус, Който Йоан ни представя. Защото в Този Човек се крие това, което човечеството търси вечно своята свобода с основно и трайно очистване. Свобода за окования ни живот, очистване за опетнените ни сърца.

Трябва да признаете, че осъществявайки това, ще извършим истинска революция! Но нали точно това е Исус за вас? Единствената революция в живота, която наистина е предназначена за вас!

Дуайт К. Нелсън
Бериен Спрингс, Мичигън, САЩ
Великден, 1994 г.

ГЛАВА

1

„Младите и неспокойните“

АЗ СЪМ Богата на живота

Нейният живот бе сапунена опера. Тя общуваше с младите и неспокойните. Защото тя също бе млада и неспокойна. Сигурно познавате жени от този тип – неспокойни, с красими лица, не докосват нищо, за да не развалят перфектния си маникюр. Само почукват с високите си токчета край някой козметичен салон. Не че се нуждаят от това скъпо гримърско вълшебство. Но винаги има такива предприемчиви търговци, които постоянно се стараят да направят от доброто още по-добро. Докато най-после напълно го развалят.

Но когато се вгледате в нейните очи, бихте могли да се зачуднете, че и преди сте виждали това лице – бледия и съвършен овал, изящно оформен, но силно наклепан с грим. Същата онази маска, която виждате през целия безкраен сериал „Младите и неспокойните“.

Само че тази жена вече не може да се преструва, че животът ѝ е фантазия. О, разбира се, тя има лице на фотомодел. Но животът ѝ е много потаен. Очните ѝ линии, алените ружове и пурпурно обагрените устни не са в състояние да скрият жестоката истина. Истината за жената с красиво лице, с празно сърце, изгоряло на димяща купчина пепел, с динамичен живот. Само това ѝ е останало пепелта от черната серия провалили се любовни връзки. Не е необходимо да си психолог, за да разбереш, че тази жена е катасрофирала и е изгоряла в познатия кръг на живота на младите и

неспокойните: използват ви и после ви захвърлят, запалват ви и ви оставят да изгорите. Режат ви, докато във вас не остане нищо друго, освен купчина изгоряла пепел.

Тя е с лице на фотомодел и с прикрит личен живот. Млада е и неспокойна. И безнадеждна. Но животът ѝ скоро ще бъде разкрит завинаги. Амин.

Казвам „Амин!“, но това не означава, че тя се моли в този момент. Та нали когато живеете с лошите неща, които тя предизвиква, за какво ли толкова ще ѝ е останало да се моли? Въпреки че ако тя изобщо се моли, сигурно се моли за приятел. Защото хубавелките обикновено нямат много приятели. А вие знаете, че това *наистина* е лошо, когато единственият приятел, който имате, е мъжът, който не ви принадлежи.

Според вас защо тя идва тук по обед? Много просто. Защото по това време тук няма никой, който да я игнорира, да я засрами. Няма никой. Тя може да е обект на завистта на всяка жена и на желанието на всеки мъж в града, но тя е и обект на всяка клюка. Затова може да сте сигурни, че има причина да дойде до селския кладенец в най-горещата част на деня. По този начин не рискува да срещне някого. Благопристойните жени идват тук сутрин или вечер, а мъжете изобщо не идват.

Така че тя е изненадана, когато вижда някакъв странник, седнал на края на стария кладенец. Това е мъж, при това юдеин два пъти по-голяма тревога за самарянката.

Но Исус не казва нищо. Очите му могат да я гледат, но устните му мълчат. Той само наблюдава, докато сега вече изнервеното момиче, чито очи отказват да срещнат Неговите, тихо спуска завързаната за въже от вретище стомна в ледено-студените води на 30 метра дълбочина в Якововия кладенец.

Стомната достига водата на кладенеца, а ехото от плясъка ѝ във водата отеква чак до устието. И когато се напълва, жената внимателно я издърпва горе, докато ръбът ѝ проблясва на обедното слънце.

Тя се обръща, за да си тръгне така тихо, както е дошла, когато изведенъж я спира някакъв глас: „Извинете, мога ли да пийна от водата?“ И с тази любезност се ражда съвсем нова история за младите и неспокойните. Начало, което и за вас може да е така ново.

Прочетете за миг разказаната набързо история в Евангелието

от Йоан: „Дохожда една самарянка да си начерпи вода. Казва ѝ Иисус: Дай Ми да пия. (Заштото учениците Му бяха отишли в града да купят храна.) Впрочем самарянката Му казва: Как Ти, Който Си юдеин, искаш вода от мене, която съм самарянка? (Заштото юдите не се сношават със самаряните.)“ (Йоан 4:7-9).

„Ти искаш вода от мен?!“

Жената знае, че не може да общува с евреина поради две причини, дори поради три, ако Странникът я познаваше. Първият недостатък е, че тя е жена. Нима равините не бяха записали: „Човек не трябва да говори с жена на улицата, дори ако това е собствената му жена. Съвсем определено не трябва да говори с друга жена поради клюките на мъжете.“ И: „Забранено е да се поздравяват жените.“

Вторият недостатък е, че тя е самарянка. Враждата между евреи и самаряни съществуваше още от произхода на самаряните като смесена раса от мелези, зародила се в отдавншните дни на Асирийската империя. Евреите имали пословица: „Единственият добър самарянин е мъртвият.“

А какъв беше третият недостатък? Е, за щастие, непознатият не знае, че нейният живот е като този на героините от сапунена опера и има лоша репутация. Та нали, уверява се самата тя, Той никога не би подхванал този разговор, ако знаеше небезизвестната ѝ „тайна“.

Но момичето с лице на фотомодел все още е поразено, че този, очевидно, евреин я моли на практика да докосне стомната ѝ и да изпие нейното съдържание. „Не мога да повярвам, че наистина ме молиш за това!“ възклика тя.

На това Иисус тихо отговаря: „Ако би знаела Божия дар и Кой е Онзи, Който ти казва: Дай Ми да пия, ти би поискала от Него и Той би ти дал жива вода“ (стих 10).

Гледайки в тъмните и одухотворени очи, няма никакво съмнение какво ѝ казва Иисус: „Ти може да си мислиш за Моите пресъхнали и напукани устни, но Аз Си мисля за твоя пресъхнал и напукан живот!“ Той ѝ предлага „живи“ вода, а тя мисли, че Странника има предвид изворна вода!

Отговорът ѝ е незабавен: „Хей, господине, почакай! Не е възможно да ми дадеш течеща вода, когато си седнал тук, на ръба на селския кладенец. Та ти дори не можеш да стигнеш до извора! Така че, къде е тази течеща вода, за която говориш? А и за кого се

мислиш? Да не смяташ, че си по-велик и от прародителя ни Яков, който е изкопал този кладенец? Да не би да знаеш някой таен извор, за който ние да не сме чували?“

Странникът спокойно изчаква жената да приключи с тирадата си. След това посочва кладенеца и проговоря: „Всеки, който пие от тая вода, пак ще ожаднее. А който пие от водата, която Аз ще му дам, няма да ожадне довека. Но водата, която ще му дам, ще стане в него извор на вода, която извира за вечен живот“ (стихове 13, 14).

Сега вече не може да се допусне грешка! Първият път, когато Странникът говори, тя може да си е помислила, че Той има предвид „течаща“ вода, но този път, със скоростта на горски пожар, духовните символи на Иисус започват напористо да чукат на вратата на младото и неспокойно сърце! И става безпределно ясно, че Той говори за бликащата вода, която трае до вечни векове. Амин.

Но тя все още не е напълно готова за „амин“-а. Защото в момента секуналните, социалните и духовните измерения на живота ѝ са напълно объркани. И всичко, което ѝ идва на ум, е: „Сигурно би било прекрасно да не ми се налага да идвам тук по обяд, за да избягвам жените и мъжете от този град (*това е социалната ѝ страна*). Нещо повече ако имам тази вълшебна вода, мога да си остана у дома с мой приятел (*нейната секунална страна*) и вече никога да не идвам на това ужасно място! Боже, как ми се иска да имам от тази вода (*нейната духовна страна*)!“

Затова момичето с лице на фотомодел възкликва: „Господине, дай ми тая вода, за да не ожаднявам, нито да извърявам толкова път дотук да изваждам“ (стих 15).

Иисус се вглежда в красивото лице и знае, че зад скритата болка се крие жена, която никога няма да разбере метафората за вечния живот, докато не признае отчаяната си духовна нужда. Затова Той ѝ казва в очите: „Искам да ти дам тази вода. Въсьност искам да я дам и на теб, и на съпруга ти, затова отиди у дома си и го доведи. Тогава ще дам от тази вода и на двамата.“

За части от секундата тя задържа погледа Му и след това свежда очи, както е правила хиляди пъти дотогава. Изчеряването ѝ бързо се прикрива от саркастичната ѝ забележка: „О, изобщо няма да ти се наложи да чакаш, защото нямам съпруг.“

Тя поглежда нагоре. Изкуствената ѝ усмивка е непроницаема,

но вярна. Очите ѝ блестят: „Стига си задавал въпроси и ми дай водата.“

Исус не пропуска случая. Задържайки погледа ѝ, Той бавно, но със сила издига гласа Си, като пророк: „Права сте, госпожо. Нямате съпруг. Имали сте петима съпрузи, а мъжът, с когото сега живеете, не ви принадлежи!“

Лицето ѝ първо пребледнява и става като восък, а след това поруменява. „Ох, ама Ти Си пророк!“ Тя прегльща. „Я виж ти, винаги съм искала да се срещна с някой духовник.“ С това тя подвива опашка и дискретно започва сух теологичен дебат.

А внимателният Странник, Който е насочил мислите ѝ към вечността, тихо следва сърцето ѝ. С майсторски удар и с Божествена упоритост Исус я преследва дотогава, докато тя застава лице в лице с Месия! Защото и евреите, и самаряните страстно се молели за обещания Изкупител.

„Казва Му жената: Зная, че ще дойде Месия (който се нарича Христос); Той, когато дойде, ще ни яви всичко. Казва ѝ Исус: АЗ, Който разговарям с тебе, СЪМ Месия“ (стихове 25, 26).

Искаш Месия? Е, добре, АЗ СЪМ. Искаш вечна вода? Е, това СЪМ АЗ. В оригиналния език на Евангелието от Йоан отговорът на Исус се състои само от две думи: АЗ СЪМ.

АЗ СЪМ Месия. Това е първата от деветте радикални претенции на Исус в Евангелието на Йоан. Вглеждайки се в учуденото лице на момичето, Исус отговаря: „Вижте какво, мадам, АЗ СЪМ Този, Когото търсите! АЗ СЪМ Този, за Когото копнеете! АЗ СЪМ Водата на живота, затова елате при Мен и пийте!“

Боя се, че всички ние сме като самарянката. Ние пием ли, пием, но никога не утоляваме жаждата си.

Възможно ли е думите на древния пророк да са били предназначени и за нас? Бог казва: „Моите люде оставиха Мене, Извора на живите води, и си изсякоха щерни, разпукани щерни, които не могат да държат вода“ (Еремия 2:13).

След като знаем, че живеем в свят на сухи и болезнени мечти и крехки, чупливи животи, не би ли било висша проява на безумие да се държим здраво за разпуканите си щерни, докато пред нас е застанал Исус, предлагаш ни бликация извор на живата вода? Неговата покана не е отправена само към самарянката! „Ако някой

е жаден, нека дойде при Мене и да пие. Ако някой вярва в Мене, реки от жива вода ще потекат от утробата му, както рече Писанието“ (Йоан 7:37, 38). Елате и пийте!

Но накъде да се обърнем, за да задоволим жаждата си ние, наследниците на мечтата на тази млада и неспокойна самарянка? Възможно ли е и ние да пием от разпуканите щерни на сексуалните увлечения? Получих анонимно писмо от студент в университета, в района на който служа като пастор. Ще mi позволите ли да споделя с вас няколко реда от тази анонимна болка?

Скъпи пасторе,

Как ми се иска да извикам силно към своите колеги от университета: Моля ви, въздържайте се от секса, докато не застанете в защитните, любящи граници на брака! Толкова боли да осъзнаеш, че всичко, което си можел да преживееш със своята съпруга (или съпруг) във всяко вдъхновено от Бога отношение, вече си го правил с някой друг или с много и най-различни хора...

Телевизията, например, ни учи, че сексът е нещо много приятно, че промискуитетът е приемлив и може да се превърне в страхотно изживяване. ГРЕШКА! Установил съм и твърдо вярвам, че във всяко човешко сърце Бог е вложил закон, който нарушаваме всеки път, когато преждевременно преминем през портите на живота. Все още не съм срешинал човек, който да ми каже, че сексът с партньор, който не е негов брачен партньор, е обогатяващо преживяване.

И ако анонимното писмо от разпуканата щерна приключваше тук, щеше да си остане мрачен коментар за живота на тази планета. Кому ли не са познати разбитите надежди и неосъществените мечти? Но анонимният студент завършва писмото си с искрица нова надежда:

Бог проща! Сега и аз мога да си простя. Но белезите от раните все още са тук и ще е необходимо време да се излекуват. Белезите остават и е необходимо време, за да се запълни празният кладенец на дадената ни от Бога чувственост... Бих желал да подканя всички да се стремят към единствената, дългосрочна награда, която ги очаква.

Схванахте ли идеята? „Необходимо е време, за да се запълни

празният кладенец на дадената ни от Бога чувственост.“ Бог може отново да ви изпълни. Този, Който много отдавна изпълни жената, все още обещава: „Елате и пийте от Моята вода и никога няма да ожаднеете!“

Така че днес имам добри новини за всяко изхабено и изгорено сърце! Същият Иисус, Който даде ново начало на момичето с лице на фотомодел, застанало до Якововия кладенец, е готов да приеме и вас! Няма значение прикритият ви таен живот! Той има вода, която може да изчисти тайните петна сексуални или други и може отново да ви направи чисти. Неговата Книга е пълна с обещания:

Ако изповядаме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости греховете и да ни очисти от всяка неправда (1Йоаново 1:9).

Дойдете сега... казва Господ. Ако са греховете ви като мораво, ще станат бели като сняг; ако са румени като червено, ще станат като бяла вълна (Исая 1:18).

Кой е Бог като Тебе, Който прощава беззаконие и не се взира в престъплението...? Ти ще хвърлиш всичките им грехове в морските дълбочини (Михей 7:18, 19).

Има ли условия? Също като жената при кладенца трябва да дойдете при Иисус и да пиете.

Но, разбира се, сексуалните увлечения не са единствените разпукани щерни, които носим със себе си по сухите и прашни пътища на живота. Какво ще кажете за деформираната стомна за вода на интелектуалната гордост или разпуканата щерна на егоцентричната независимост, процъфтяваща в общество като нашето?

Истина е, че всички вече не се побирате в кожата си. И свръхчувствителното „его“ не липсва на никой. „Постъпих както искам!“ не е рядко срещано изкушение, на което се радва само Франк Синатра!

Но е истина също така, че интелектуалната гордост и егоцентричната независимост са счупено гърне. Те са разпукана щерна с майсторски прикрита външност. Защото, разбира се, както се казва в рекламата за американската армия, вие трябва „да бъдете всичко, което можете да бъдете“. Никой не може да отрече даденото ни от

Бога право (и отговорност) да се развиваме до достигане съвършенството на нашите способности. Но да се учиш усърдно от лаврите на постиженията си е като да пиеш със сламка от застояла вода не само, че няма да се напиеш, но и ще ти прилоши.

„Всеки, който пие от тая вода, пак ще ожадне, а който пие от водата, която Аз ще му дам, няма да ожадне довека; но водата, която ще му дам, ще стане в него извор на вода, която извира за вечен живот“ (стихове 13, 14). АЗ СЪМ Водата на живота, затова елете при Мене и пийте!

Това, между другото, е много добър съвет и за изкушението да пият от разпусканите щерни на финансовата жажда. Защото жаждата за богатство никога не може да бъде утолена.

Миналата есен прочетох малката книжка „Язвата на черния дълг“, написана от двама икономисти, завършили Оксфордския университет и начертали 60-годишен исторически цикъл на финансовата депресия. Те предсказват огромен икономически колапс до края на 90-те години, който е възможно дори да стане към 1995 или 1996 г. Според икономическите им прогнози този финансов колапс ще бъде съпроводен с нарастване на урбанистичната престъпност и разпадане на социалните структури както в национален, така и в глобален аспект.

Е, не съм икономист и не мога да преценя истинността на техните прогнози, въпреки че трябва да си призная: бях силно впечатлен, докато проследявах техните събъднати предсказания във финансовата сфера през последното десетилетие. Не е необходимо да сте финансов гений, за да осъзнаете доколко експериментална остава нашата икономика. Едно погрешно движение във финансия свят и издигнатата къщичка от книжни пари ще се сгромоляса. Тогава ще бъдем оставени само с разпусканите си щерни и счупените си стомни на празните ни финансови владения!

Същият Иисус по-късно в живота Си ще предскаже глобален икономически колапс точно преди завърщането Си на нашата планета (виж Лука 21:25-27). Така че не е чудно, че ни съветва да събираме съкровищата си в небето и дори да инвестираме себе си в Божието царство (виж Матей 6:19-21, 33).

Жаждата за финансова обезпеченост никога няма да бъде утолена. Защото непрестанното преследване на богатството има жестоко естество: колкото повече инвестирате, толкова по-малко

обезпечени се чувствате за себе си и за вашето бъдеще. Такъв е краят на непрестанното поклонение на Мамона!

Разбира се, човек трябва да се грижи за семейството си и всяка жена трябва добре да подготви своето бъдеще. Но когато 20 000 живота бъдат изложени на убийствено земетресение, а 900-те милиона индийци едва преживяват, може би трябва да преосмислим нашето определение за финансова обезпеченост и личен комфорт.

Превърнали ли са се парите в разпукана щерна за вас?

„Всеки, който пие от тая вода, пак ще ожадне. А който пие от водата, която Аз ще му дам, няма да ожадне довека. Но водата, която ще му дам, ще стане в него извор на вода, която извира за вечен живот“ (Йоан 4:13, 14).

Разбирайте ли? Това, което Иисус каза на жената при кладенеца, го казва и на всички млади и не чак толкова млади и неспокойни сърца. АЗ СЪМ Водата на живота, затова елате при Мене и пийте!

Между другото, тази жена и всичките ѝ съседи се възползваха от поканата на Иисус и отидоха при Него, за да пият. Техният отговор представлява последния ни ключ за разбирането на въпроса какво означава и за нас да отидем при Месия и да пием от Него: „И от тоя град много самаряни повярваха в Него поради думите на жената, която свидетелстваше: Той ми каза всичко, което съм сторила... И на жената казаха: Ние вярваме вече не поради твоето говорене, понеже сами чухме и знаем, че Той е наистина [Христос] Спасителят на света“ (стихове 39, 42).

Това означава да дойдеш и да пиеш. Просто и ясно означава да повярваш, че Иисус е и твой Спасител. Бог знае, че вече сме опитвали какво ли не. Така че защо да не се обърнем към този Странник до кладенеца, към Този АЗ СЪМ, към Месия, Който прави най-великото предложение за утоляване на жаждата на света? Вече никога няма да ожаднеете, е Неговото непогрешимо, с нищо несравнено обещание.

Как може Иисус да прави подобно радикално предложение?

Месеци по-късно, когато същият този Иисус увисна на хълма, наречен Голгота, прикован с римските гвоздеи за кръст, един легионер на императора издигна копието си и го заби в безжизнената Му гръд. И когато го извади от ребрата Му, оттам „веднага изтече кръв и вода“ (Йоан 19:34). Символът е прекалено явен, за да не се

забележи. Водата, потекла по Голгота, изтече от Този, Който казва: „АЗ СЪМ Водата на живота, затова елате при Мене и пийте!“

Много отдавна Някой умря за вас и за мен, така че в бълбучаия извор на любовта на върха на Голгота да можем да съзрем Единствения, Който днес би могъл да очисти душите ни и да утоли жаждата ни.

В такъв случай не можем да не зададем въпроса: Какво мислите *vие* за същия този Иисус? Жената с лице на фотомодел и всичките ѝ съседи стигнаха до заключението, че „Той наистина е [Христос] Спасителят на света“ (Йоан 4:42). Кой е за вас Иисус?

Великият немски теолог на нашия век Карл Барт веднъж заявил, че това, което човек мисли за Христос, в крайна сметка ще определи какво да мисли за всичко останало.

Карл Барт е абсолютно прав.

Така че какво мислите *vие* за Иисус?

Това се случило в Кент, щата Вашингтон. Джеймс Уилсън искал да му се изкопае кладенец, за да увеличи запасите си от вода на своето ранчо от 5 акра. Затова наел Дж. С. Максуел, специалист по копаенето на кладенци, да пробие дупка в земята и, да се надяваме, да намери вода.

Във вторник копачът пристигнал и започнал да вкарва стоманения си вал в земята. Десет фута по-надолу нямало никаква вода. Двадесет фута по-надолу никаква вода. Петдесет фута по-надолу все още никаква вода.

Да продължавам ли да копая, г-н Уилсън?

Разбира се! Трябва да стигнем до вода!

Седемдесет и пет фута по-надолу все още нямало никаква вода. Сто фута никаква вода. Металното парче се забивало все по-дълбоко и по-дълбоко. 120 фута никаква вода. 150 фута, 190 фута... Най-после сондата пробила път до 200 фута под повърхността на земята. И все още нямало никаква вода!

Продължавайте, г-н Максуел! настоявал Джеймс.

Както искате!

На 210 фута по-надолу се чул слабият, но ясен звук на клокочеща вода. Той бил дълбок, като гърлен. Уилсън и Максуел инстинктивно се отдръпнали от дупката точно навреме, за да станат свидетели на експлозията от вода! Това бил гейзер и никой не можел да го спре!

Извикали съседите. Били разкопани дренажни диги. В работата бил включен и един багер. А водата продължавала да експлодира от недрата на земята към небето.

Те се натъкнали на артезиански кладенец, който никога нямало да пресъхне. Както вече казахме, това се било случило във вторник.

Към сряда вечер станало такъв потоп от вода, че г-н Уилсън се обадил на шерифа за още помощ. Отзовала се Пътната помощ със своите машини. Прокарали иригационни канали, които да обслужват цялата долина.

Дошли геолози изчислили, че водата се изливала със 6150 литра на минута! Това бил поток, който всеки ден щял спокойно да задоволява нуждите на 46 000 человека!

„Всеки, който пие от тая вода, пак ще ожаднее. А който пие от водата, която Аз ще му дам, няма да ожаднее довека. Но водата, която ще му дам, ще стане в него извор на вода, която извира за вечен живот“ (стихове 13, 14).

Не е ли време да откриете този кладенец? Да не ожаднявате никога повече какво начало на революцията, а?

ГЛАВА

2

„Докато свят светува“

АЗ СЪМ Хлябът на живота

Спрете за миг и чуйте три гласа на консервативен американски евреин, на полския римо-католически папа и на популярен евангелски психолог. Слушайте ги внимателно, защото в края може и да се съгласите с тях, че „докато свят светува“, днес съществува морален глад, помитащ цялата планета. Човешката цивилизация загива от този глад.

Първо, замислете се върху хапливия коментар, появил се на страниците на новата книга на Дон Федър „Консервативен евреин разглежда езическа Америка“:

Когато рап песен, призоваваща всички ченгета да се изтребят, застане на върха на поп-класациите; когато на данъкоплатците се казва, че недоволството им от снимка на мъж, уриниращ в устата на друг мъж, представлява цензура (критиците считат тази фотография за висша изява на естетиката); когато избирателите на даден щат са на косъм от това да узаконят медицинското убийство в името на облекчаването на страданиета; когато някой кандидат-президент предупреди избирателите си, че не е тяхна работа дали изневерява на жена си, тогава спокойно бихме могли да обявим морален банкррут, тогава нацията ни ще има нужда от спешна морална помощ“ („Ученичество 77“, 1993 г., с. 16).

Не знам дали папа Йоан Павел II би се изразил по същия начин, но без съмнение и той смята, че по лицето и в душата на умиращата ни цивилизация бушува морален глад. В Съединените щати (а може би и в целия западен свят) публикуването на десетата папска енциклика, озаглавена „Веритатис Сплендор“ („Великолепието на истината“) се превърна във водеща новина. В този документ, състоящ се от 183 страници, папата пише за „истинска криза“ в църквата и в обществото, за „цялостен и систематичен призив към оспорване на традиционната морална доктрина“.

Папата силно отстоява способността на църквата да разпознава и проповядва основната моралност и да изисква от католическите теолози да се съгласяват с тези преценки. Убедеността на папата е

толкова силна, че според Асошиейтед Прес той е бил само на косъм от „позоваване на езика на папската непогрешимост“. (Всъщност в проекта на тази енциклика, съставена в продължение на шест години и разпространена през лятото на 1993 г., езикът на непогрешимостта бе съвсем очевиден, но по-късно бе премахнат и текстът бе редактиран.) Сам папата подчертава, че „това е първият случай, при който е необходимо толкова авторитетно и всеобщо излагане на фундаменталните морални принципи от страна на папството“.

Какво означава това? Сред религиозните общности се наблюдава нарастващ консенсус, че днес сме изправени пред монументален морален глад, унищожаващ планетата ни.

А сега помислете върху думите на консервативния евангелски психолог Джеймс Добсън, президент на „Семейството на фокус“. В един от бюлетините на организацията Джеймс Добсън и съавторът му Гари Бауер описват моралния глад по следния начин:

„На традиционните учения на църквата ежедневно се противоречи в класните стаи на общеобразователните училища. Родителите са изгубили правото си дори да бъдат уведомени кога дъщеря им е направила аборт. Презервативите се разпространяват с пълни шепи от училищните власти. Навсякъде се ширят венерически болести. Езикът е толкова циничен, че дори и светската преса го заклеймява. В крайна сметка вярата, за която родителите биха дали живота си, се подценява и отслабва сред младите. Всички симптоми са налице! Отново ви повтарям, това е театърт на войната, който ще определи хода на западната цивилизация за идните векове. А ние губим тази война!“ (Бюлетин „Семейството на фокус“, октомври 1993 г.).

Независимо дали сме съгласни или не с теологичния и политически дневен ред на тези три авторитета, повечето от нас биха признали, че и трите мнения са прави в оценката си за моралния глад на загиващия свят. „Докато свят светува“, човешката цивилизация е в голяма беда! Изобщо не е необходимо човек да е религиозен, за да си даде сметка за това!

Така че накъде да се обърнем в нашия свят, който се е обърнал наопаки? Не е ли дошло време да се обърнем към втората радикална претенция на Иисус от Евангелието на Йоан? Та нали безреволюционното ѝ обещание изобщо не е възможно да удовлетвори нашия отчаян морален глад!

Исус е седнал на окъпания в зеленина хълм. Следобедното слънце все така блести, а от постоянно плискащите се вълни на езерото отдолу польхва приятен бриз. Гледката на шепа мъже, седнали на мекия зелен килим, би била напълно пасторална, ако не беше ужасната миризма! Защото бризът от езерото Тиберий носи във въздуха неприятната миризма на мъртва сушаща се риба.

Можете да ги подушите още оттук тези люспести създания, разпръснати по брега, и многото мокри лодки, с които ги ловят.

Но не рибният морски бриз привлича вниманието на Исус в момента. Вместо това Той се вглежда в далечината и го вижда да идва голямо множество, което според библейския текст достига пет хиляди човека. Но тъй като в това число влизат само мъжете, множеството на практика може би надвишава десет хиляди човека!

„Исус като повдигна очи и видя, че иде към Него народ, каза на Филипа: Отгде да купим хляб да ядат тия? (А това каза, за да го изпита, защото Той Си знаеше какво щеше да направи)“ (Йоан 6:5, 6).

Хълмът, на който почиват Исус и учениците му, се намира близо до крайбрежното селце Витсаида и по никаква случайност Филип е именно от това селище. Така че когато се обръща към Филип, Исус като че ли му казва: „Виж какво, Филипе, ти си от тези места. Какво мислиш? Има ли някъде наблизо супермаркет, от който можем да купим храна за приближаващото множество?“

На горкия Филип сигурно му призрява от мисълта за подобно пазаруване! И когато отговаря на Исус, той възклика, че непосредственият проблем не е супермаркетът, а просто: „Нямаме пари, за да си позволим подобна вечеря!“

Но в този познат епизод от живота на Христос ученикът Андрей случайно дочува разговора между Исус и Филип и предлага временно разрешение на проблема. „Тук има едно момченце, у което се намират пет ечемичени хляба и две риби; но какво са те за толкова хора?!“ (стих 9).

Точно тогава се разиграва незабравимата драма. Защото Исус бързо се изправя и поглежда към прииждащото море от хора, вече покрило зелените хълмове на Галилея. И взимайки кутията с обяд на непознатия хлапак, Исус я издига пред небесния Бог с благодарност и след това започва да раздава вечеря от хляб и риба за всеки гладен човек, намиращ се на хълма през късния следобед!

В Евангелието е записано, че всички са получили „колкото искаха“ (стих 11). Но нали това е направено от Исус! И все още

Той остава единственият, Който може да се изправи въпреки глождешия ни глад и да ни нахрани до насита.

Точно по тази причина на някой блестящ политически ум от тълпата през онази вечер му хрумнала идеята: „Този човек трябва да се кандидатира за президент!“ Като горски пожар предложението стигнало до цялото множество и всички стремглаво се втурнали към хълма.

„И тъй, Исус като разбра, че ще дойдат да Го вземат на сила, за да Го направят цар, пак се оттегли Сам на хълма“ (стих 15).

Това, между другото, е много добра идея. Когато светът иска да ви направи звезда, герой или героиня, време е да изчезнете и да прекарате известно време насаме с Бога. Защото ако станете жертва на хипнотичните им напеви, това ще ви убие в морален и в духовен аспект. Освен това героите, които светът харесва, изобщо не са тези, от които се нуждае умиращата ни цивилизация! Така че престанете да губите времето си, за да станете известни в свят, който ще ви направи незначителни! Моралните гиганти на историята винаги са били мъже и жени, отхвърлили блясъка на славата и избрали вместо това верността в живота. Така постъпи и Исус през онази вечер.

Но развръзката на историята е на следващия ден, когато тълпата проследява Исус и Го намира. Този път е малко да се каже, че хората са развлечени. След като предишната вечер са им отказали така явно, вече не са съвсем сигурни, че все още искат да вярват в този „измислен Месия“.

„Тогава Му рекоха: Че Ти какво знамение правиш, за да видим и да Те повярваме?... Башите ни са яли манната в пустинята“ (стихове 30, 31). Не може да се каже, че речта им е много изискана. Тълпата разгорещено отправя предизвикателство към Този Чудотворец. „Е добре, даде ни хляб за вечеря. Това, което искаме да разберем, е: Можеш ли да направиш нещо по-добро от еchemик? Я ни дай да опитаме малко истинска манна! Да Те видим тогава!“

Разбирате ли, сред евреите от дните на Христос е съществувало убеждението, че когато дойде, истинският Месия ще повтори чудото на Мойсей от пустинята и ще направи да падне на земята манна от небето. Ангелски деликатес за всички, така да се каже!

Исус се вглежда в обърканите им и неспокойни лица и извика: „Но вие всичко сте разбрали погрешно!“ Идването на истинския Месия не е свързано с ангелската храна. Свързано е с животодав-

ния Хляб!

„Защото Божият хляб е хлябът, който слиза от небето и дава живот на света. Те, прочее, Му рекоха: Господи, давай ни винаги тоя хляб. Иисус им рече: Аз съм Хлябът на живота; който дойде при Мене, никак няма да огладнее и който вярва в Мене, никак няма да ожаднене“ (стихове 33-35).

АЗ СЪМ! Експлозивните думи, които Иисус запазва само за най-радикалните Си претенции. За какво претендира този път? Спомняте ли си какво бе казал Христос на жената при кладенеца? „Който пие от водата, която Аз ще му дам, няма да ожаднене довека.“ Е, сега на тълпата Той казва: „Който дойде при Мене, никак няма да огладнее, и който вярва в Мене, никак няма да ожаднене“. Оставаме с впечатлението, че Този Хляб на живота наистина утолява глада, нали? Никога, никога, никога няма да огладнене! Точка.

Но май Иисус все още не е готов да сложи точката, запазва я за Своята кулминация, за края. И вие трябва да стигнете до нея!

Но внимавайте! Това, което ще прочетете, ще се стори отблъскващо на западната ви благовъзпитана чувствителност. Но ако прибързано отпишем следващите думи, ние също ще загинем от моралния глад, който вече унищожава мизерстващия ни свят. Така че замислете се над кулминацията, предложена от Иисус:

„Аз Съм Живият Хляб, Който е слязъл от небето. Ако яде някой от Тоя Хляб, ще живее довека. Да, и хлябът, който Аз ще дам, е Моята плът, [която Аз ще дам] за живота на света.

Тогава юдите взеха да се препират помежду си, казвайки: Как може Този да ни даде да ядем плътта Mu?

Затова Иисус им рече: Истина, истина ви казвам, ако не ядете плътта на Човешкия Син и не пиете кръвта Mu, нямате живот в себе си. Който се храни с плътта Mi и пие кръвта Mi, има вечен живот и Аз ще го възкреся в последния ден. Защото Моята плът е истинска храна и Моята кръв е истинско питие. Който се храни с Моята плът и пие Моята кръв, той пребъдва в Мене и Аз в него“ (стихове 51-56).

Ако има нещо по-отблъскващо от това, здраве му кажи! Освен ако, разбира се, не сте чели бестселъра на Пийър Пол Рийд „Живи сме. Историята на оцелелите от Андите“, обявен за „най-великата съвременна епопея за катастрофата и човешкото

оцеляване“. Това е приковаващ вниманието разказ за уругвайския отбор по ръгби, който на 12 октомври 1972 г. се качил на някакъв стапичък самолет „Фейрчайлд F 227“. Той трябвало да ги закара с чартърен полет на дългоочакван мач през Андите в Чили. За съжаление самолетът с 45-те пътника на борда никога не пристигнал в Сантяго. Полет N571 приключи в убийствените снегове на една от най-високите планини в света.

Единственият подслон на оцелелите пасажери били разхвърлените корпуси на самолета, единствените им хранителни запаси били малко вино и няколко парчета шоколад. За света, който се отказал от търсения им след осем дни на отчаяно издирване, те били мъртви. Изчезнали. Загинали на някой от върховете на Андите такова било последното съобщение в новините.

Но тридесет и двама оцелели след катастрофата. Десет седмици по-късно сърцата и стомасите на всички хора се преобърнаха, когато от дебрите на смъртта излязоха шестнадесет измъчени момчета, за да разкажат ужасяващата история за оцеляването на постоянно намаляващата група.

Накрая Канеса (един от играчите) постави въпроса съвсем ясно. Той яростно оспори възможността да бъдат избавени. Трябваше сами да се измъкнат оттам, но нищо не може да се направи без храна, а единствената храна бе човешката път... Канеса не спореше само по целесъобразност. Той настояваше, че те имат моралния дълг да оцелеят с всички средства, които са на тяхно разположение... „Това е мясо каза той. Нищо повече... Всички около нас са само трупове. Това са хора не повече от мъртвата път на животните, които ядем у дома“ (Пиърс Пол Рийд, „Живи сме. Историята на оцелелите от Андите“, с. 76).

Логиката на Канеса била приета и спасила живота на шестнадесет от играчите на ръгби. Те се измъкнали живи от планината, защото поддържали живота си с останките от труповете на загиналите си другари.

Канибализъмът в каквато и да е форма е отблъскващ за човешката мисъл. И все пак Иисус говори с толкова непогрешим език: „Истина, истина ви казвам, ако не ядете плътта на Човешкия Син и не пиете кръвта Му, нямате живот в себе си“ (стих 53).

Към какво въсъщност ни призовава Иисус?

Изобщо не е изненадващо, че евреите са реагирали по този начин! Според богослужебния и церемониалния им закон да се пие кръвта на което и да е същество е било антима. Въпреки че ако се бяха замислили и ако си бяха спомнили причината, поради която Бог им бе заповядал да не пият кръв, те биха открили единствения ключ, който отключва радикалната и тайнствена претенция на Иисус!

Разбирате ли, Мойсеевият закон е съвсем ясен: „Да не ядете кръвта на никаква твар, защото животът на всяка твар е в кръвта ѝ“ (Левит 17:14). Кръвта е символ на живота. Това означава, че ако те не бяха прибръзали да възприемат радикалната претенция на Иисус съвсем буквально, лесно биха могли да разберат основната идея на Христовите думи да пиеш кръвта Му и да ядеш от плътта Му означава да абсорбираш живота Му. Това е само една картина на метафора!

Вие и аз често използваме същата метафора. Ние „изяддаме“ книги като топъл хляб, „изпиваме“ с очи дадена сцена, „прегълъщаме“ обида, „предъвкваме“ някоя идея или стихотворение. Понякога успяваме да „смелим“ това, което ни е било казано, понякога не. Понякога дори ни се налага да се „задавим“ със собствените си думи! Както казва Джордж Бийзли-Мъри: „Чувал съм разнежени баби да казват, че ще „изядат“ внучетата си (т.е. обичат ги безкрайно), докато фразата „ще му откъсна главата“ предава съвсем друга идея“ (Евангелието от Йоан в Словесния библейски коментар, с. 99).

Иисус не се различава от нас, когато във втората Си радикална претенция включва метафората за яденето и пиенето.

Но за какво говори Той на практика? „АЗ СЪМ ЖИВИЯТ ХЛЯБ, Който е слязъл от небето. Ако яде някой от Тоя Хляб, ще живее довека; да! и хлябът, който Аз ще дам, е Моята плът [която Аз ще дам] за живота на света“ (стих 51). Няма никакво съмнение по въпроса за какво точно претендира Иисус. Когато говори, че ще отдаде тялото Си за другите, описателно ни представя как ще свърши животът Му.

Никак не е случайно, че въведителните думи на тази дълга глава ни напомнят, че Иисус е отправил радикалната Си претенция именно по времето на Пасхата. Защото само след още една Пасха и Той щеше да бъде прикован между небето и земята, плътта Му

щеше да бъде разпъната, а кръвта Му щеше да се лее по дървения кръст извън Ерусалимските порти. Няма никакво съмнение, че Този, Който е Хлябът на живота, в същото време се обявява и за Божия Агнец. Това бе пасхалното Агне, Което стана разломеният Хляб.

Ето защо Иисус вика към всеки, който би пожелал да го чуе: „Когато видите плътта Ми наранена и кръвта Ми да се пролива, както ще стане на върха на Голготския хълм, тогава ще разберете, че Хлябът на живота е бил разломен за света. Вземете Този Хляб и яжте от Него и никога, никога няма да огладнеете!“

Ние като народ, с нашия млад президент Клинтън, се борим с дилемата дали да изпращаме американските военни сили в далечната гладна страна Сомалия, или не. Защото кой може да забрави изпитите очи на сомалийските деца, гледащи ни от гланцираните страници на ежеседмичните ни списания? Какво да направим за тези „призраци“ с изпъкнали кости, с гротескно опъната кожа по измършавелите скелети ние, които виждаме кокалестите им, хълтнали лица на гладната смърт?

Но колкото и да са трагични тези издумти коремчета и изпъкнали ребра, вече не можем да си позволим да пренебрегваме дори още един по-жесток глад в страната.

Един стар фермер, станал по-късно пророк Амос, описва наше време по следния начин: „Ето, идат дни, казва Господ Йехова, когато ще изпратя глад на земята не глад за хляб, нито жажда за вода, но за слушане думите Господни. Те ще се скитат от море до море да търсят словото Господне и ще обикалят от север до изток, но няма да го намерят“ (Амос 8:11, 12).

Гладът вече е настъпил и нашето общество загива от гладна смърт. Как иначе можем да обясним празния и недодялан хумор, с който ни хранят грубите антики на двама анимационни герои, познати като Бийвис и Бътхед? Фактът, че подобна презадоволена нация може да намери утеша в подобна безсмислена духовна храна, е достатъчно доказателство, че нашата страна е разящдана от морален глад.

Тъй като вече не ни задоволява жаждата за реалността, сме се потопили в ужасите на Оруел за „виртуалната реалност“. Изключвайки умовете си от осъзнаването на растящия интелектуален и морален крах, изобретихме окончателната технология: един компютъризиран умствен контрол, който може да поведе

нищо неподозиращата човешка психика към тъмните страни на необузданата фантазия. Или както се изразява сп. „Тайм“: „С виртуалнияекс, „умните“ наркотици и синтетичния рокендрол нова контракултура се плъзга по тъмния ръб на компютърния век“ (8 февруари 1993 г., с. 58).

Загиваме от глад! Може ли някой да ни помогне?

„Да! вика революционерът Исус от евангелията. Аз мога да ви помогна, защото Аз СЪМ Хлябът на живота. И това, за което най-силно гладувате, само Аз мога най-добре да ви предложа! Елате при Мен, яжте и пийте от Мен!“

Но какво имаш предвид, Исусе? чудим се ние.

Помислете върху думите на немския коментатор А. Шлатер: „Това, което трябва да направим с Исусовата плът и кръв, не е да я сдъвчим и да я преглътнем, но да видим в разпънатото Му тяло и пролятата Му кръв основата на нашия живот, да окачим вярата и надеждата си на това тяло и тази кръв и оттам да черпим нашите мисли и нашата воля“ (цитирано от Джордж Бийзли-Мъри, с. 95).

Разбрахте ли? „Да окачим вярата и надеждата си на това тяло и тази кръв и оттам да черпим нашите мисли и нашата воля.“ Казано по-просто, за да изядем Хляба, трябва да отидем там, където е бил разломен. Това означава, че единствената реалност, останала за гладните ни сърца и празния ни живот, е окончателната реалност на средния Голготски кръст.

Тук не става въпрос за виртуална реалност. Вместо това при кръста вие и аз сме изправени пред сияйната истина за Бога, Който ни обича повече от Себе Си. „Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя единороден Син, за да не погине ни един, който вярва в Него, но да има вечен живот“ (Йоан 3:16). Ако истината за тази окончателна реалност може да обхване умовете ни и да запълни мъничкия ни свят, вече никога не би имало морален глад!

Защото какво е казал евангелист Йоан към края на живота си? „Съвършената любов изпъжда страх!“ (1Йоаново 4:18). А не е ли това нашият страх от скучата; страхът от изправянето пред нещо повече от виртуалната реалност на наситения ни с вина живот; нашият страх от безсмыслието и липсата на всякааква стойност не е ли това нашият пантеон от страхове, който ни кара да се храним с подобни празни запаси от морално плесенясал хляб?

„Съвършената любов“, която сияе от кръста, е Този Хляб на живота, Който единствен може да утоли глада ни и да задоволи духовните ни нужди.

Ето от това се правят революциите! Защото защо да гладуваме за жалките трохички и сухите корички на най-добрата виртуалност на този свят, след като можем да пируваме с Хляба на живота, с Неговата пълнота от любов, възстановяваща дълбокото чувство за достойнство и смисъл в живота ни? Ако знаем, че сме обичани до дълбините на Голгота, не бихме имали никакви основания и причини да преследваме плесенясалите филии на почти виртуалния, но никога напълно реален хляб на обществото!

Но стойността на хляба не се определя от престоя му по рафтовете. Хлябът е най-добър, когато се използва. И точно в това се състои предложението на Исус: „АЗ СЪМ Живият Хляб, Който е слязъл от небето. Ако яде някой от Този Хляб, ще живее довека“ (Йоан 6:51).

Така че защо не намерите някое тихо кътче утре сутринта, където може да се усамотите с Този Хляб? Не забравяйте: за да бъде изяден Хлябът, трябва да отидете там, където Той се разчупва. Извадете отново прашната си Библия и намерете историята за кръста в едно от четирите евангелия (Матей 26, Марк 15, Лука 23, Йоан 19). Тихо прочетете и си представете кърваво-червения миг, в който Хлябът на живота бе разломен за мен и за вас. Запазете в сърцето си историята за тази безпощадна любов. Прошепнете си: „Той направи всичко това за мен, защото ме обича.“ И след няколко мига на размишление станете и излезте в света, който ви очаква. Ще установите, че след като сте яли от Хляба на живота, старите разяждащи ви страхове и глад (които никога вече не биха могли да ви заситят) ще са изчезнали.

Защото „докато свят светува“, остава и революционната истина: „АЗ СЪМ Хлябът на живота“. Това е много добра новина за умирещия от глад свят. Защото при кръста на Христос няма глад.

ГЛАВА

3

„Един живот за живеење“

АЗ СЪМ Бог

Ето ви един въпрос-уловка: Били ли сте някога алкохолик? Причината, поради която този въпрос е уловка, е, че не е възможно

да отговорите на него с „Да“. Нито един човек не може да каже: „Да! *Бил* съм алкохолик.“ Защото сега се приема за неоспорима истината, че станете ли веднъж алкохолик, оставате такъв до края на живота си. Да, разбира се, *реформиран* или *възстановяващ се* алкохолик. Но въпреки всичко, алкохолик.

В моята библиотека имам малка книжка, озаглавена „Двадесет и четири часа вски ден“. Това са ежедневни четива, написани специално за възстановяващите се алкохолици. Книжката е част от стратегията на Анонимните алкохолици да помогнат на реформирания алкохолик да остане верен на избрания от него живот на трезвеност. Така че независимо дали сте алкохолик или не, ето какво можете да прочетете на 1 юни:

Някои неща изобщо не ми липсват, откакто станах „сух“: онези чувства на физическо неразположение треперене, разряждащо главоболие, болки в ръцете и краката, замъглен поглед, нервен стомах, отпадналост, а също и „тридневната“ брада и зачервената кожа. Не ми липсват и срещата със съпруга/съпругата ми на закуска, съставянето на алиби, опитите за бръснене (или гримиране) с треперещи ръце, отварянето на портфейла ми само за да го намеря празен. Тези неща хич не ми липсват, нали?

И, разбира се, отговорът на риторичния въпрос определено е пред назначен да бъде „Не!“. Защото на кого би му липсвал живот на подобно отчаяние? Но тази малка книжка не е предназначена да обезсърчава. Тя описва радост, изпитана в настоящото. На 4 юни можете да прочетете следното:

Някои неща много ми харесват, откакто станах „сух“: сутрешното добро разположение, способността правилно да обмислям всяко свое решение и действие, радостта от работата ми, любовта и доверието на децата ми, липсата на угризения на съвестта, доверието на приятелите ми, перспективите на щастливото бъдеще, възможността да оценявам красотата на природата, да знам за какво е създадено всичко. Сигурен съм, че тези неща ми харесват!

И, разбира се, кой ли възстановяващ се алкохолик не би възкликал: „Да, харесват ми!“ Миналата седмица говорех на улицата с

мой познат. Когато разговорът ни свърши и тръгнахме към колите си, той се обърна и извика: „Между другото, пасторе, минаха вече почти две години и не съм изпил нито капка!“ Широката усмивка на лицето му бе достатъчно потвърждение „Сигурен съм, че това ми харесва!“

Но забравете алкохолиците за миг. Ето един втори въпрос: Били ли сте някога грешник? Също като при първия въпрос, и този е въпрос-уловка. Защото ако отговорите с „Да!“, това означава, че вие все още сте такъв. Защото истината за живота на тази планета е такава станете ли веднъж грешник, оставате си грешник завинаги. (О, да, както и при алкохолиците, възможно е да сте реформиран или възстановяващ се грешник, но въпреки всичко сте такъв.)

По това нещо грешниците и алкохолиците много си приличат, а? Защото помежду ни няма разлика. Няма разлика в степента на нашите борби. Няма разлика в белезите от нашите битки за свобода. Изобщо няма никаква разлика.

Не знам какъв е личният ви живот. Но след двадесет години пасторско служение нашето съвместно пътешествие ми е добре познато. И знам, че цялата планета е населена с такива като нас провалили се в битките, с окървавен живот. Никога не бихте го предположили, като гледате добре оформените ни лица или пък усмихващите ни се маски, повтарящи като папагали: „Благодаря, добре съм. А вие как сте?“ в отговор на „Как сте?“ Никой не би могъл да предположи, че бракът ни е пред провал, че децата ни са записани в Детската педагогическа стая, а кариерата ни „букусува“! Та нали ако обществото изобщо ни е научило на нещо, то е винаги да изглеждаме така, сякаш преуспяваме в живота! (Въпреки че толкова често приличаме по-скоро на пълни идиоти в старанието си да изглеждаме такива, каквито не сме!) Но ние продължаваме да се стараем, да полагаме мизерни усилия, нали? Победени, обезкуражени, депресирани и съкрущени духом, със само „един живот за живееене“, кой ли не си е мислил да зареже всичко?

А точно това правят някои от нас алкохолици или грешници зарязват всичко. Копнеейки за духовна свобода, ние чезнем в моралния провал.

Така че и анонимните алкохолици, и анонимните грешници не могат да не зададат въпроса: има ли някаква надежда, има ли някаква тайна, благодарение на която *победеният* алкохолик да

стане *побеждаващ*... Има ли никаква надежда, никаква тайна, благодарение на която *победеният* грешник да стане *побеждаващ*?

За всеки „един живот за живеене“ добрата новина е, че има надежда! Надежда, обгърната в тайна, състояща се само от две думи две думи на английски, две думи на еврейски, две думи и на гръцки двете най-освобождаващи думи, изговорени никога! И за всички нас само с „един живот за живеене“ те могат да се превърнат в двете най-важни думи, които никога ще открием!

„Исус им рече: Истина, истина ви казвам, преди да се е родил Авраам, АЗ СЪМ“ (Йоан 8:58). АЗ СЪМ. Ето ги пак, само че този път са съвсем сами.

А какво означават тези две малки думички? В умовете на тези, които са ги чули, не е имало никакво съмнение! Вижте само как реагират. „Тогава взеха камъни да хвърлят върху Му, но Исус се скри и излезе от храма“ (стих 59).

Йоан, авторът на Евангелието, не ни оставя в неведение защо са се опитали да убият Исус с камъни. Непогрешимият му довод ни е даден малко по-късно в разказа му за друг кризисен момент: „Юдеите пак взеха камъни, за да Го убият. Исус им отговори: Много добри дела ви показвах от Отца; за кое от тия дела искате да Ме убиете с камъни? И юдеите Му отговориха: Не за добро дело искаш да Те убием с камъни, а за богохулство и защото Ти, бидейки човек, правиш Себе Си Бог“ (Йоан 10:31-33). Безспорно евреите са разбрали смисъла на двете Исусовите думички АЗ СЪМ.

Заштото всички те са били свидетели на тяхното изричане.

Някога да сте наблюдавали изгарянето на купчина есенни листа? Май че точната дума не е *изгаряне*, а по-скоро *възпламеняване* или *избухване*! Особено ако духа хладният октомврийски вятър!

Майка ми винаги се притесняваше да не стана пироман, защото като малък видът на огъня винаги ме е вълнувал. И трябва да си призная, че и досега е така! Заштото кой ли не се наслаждава на гледката от огромен наръч суhi окапали листа, възпламеняващи се в бурна оранжева топка от пламъци! Дори ви става мъчно, че листата изгарят толкова бързо.

Но нали точно това се очаква при изгарянето на есенните листа огънят бързо ги погъльща и те се превръщат в пепел. Точно по тази причина Мойсей не може да повярва на очите си. Заштото листата *не* изгарят! Само че този път те не са наръч, а горят върху

един храст. Храст, който просто отказва да изгори в бушуващия оранжев пожар. С широко отворени очи, зяпнал от изненада, пустинният овчар се приближава все по-близо до това удивително зрелище.

Прочетете сами историята, която евреите почти убили Иисус с камъни знайт толкова добре:

И Мойсей погледна, и ето, къбината гореше в огън, а къбината не изгаряше. И Мойсей си рече: Да свърна и да прегледам това велико явление, защо къбината не изгаря. А като видя Господ, че свърна да прегледа, Бог го извика изред къбината и рече: Мойсее, Мойсее! И той каза: Ето ме. И рече: Да се не приближиш тук; изуй обущата от нозете си, защото мястото, на което стоиш, е свята земя... А Мойсей затули лицето си, защото се боеше да погледне към Бога (Изход 3:2-6).

Но когато успя да поуспокои разтуптяното си сърце, Мойсей попита за името на Този, Който го извика от горящия храст. „И Бог рече на Мойсей: АЗ СЪМ Оня, който СЪМ“ (стих 14).

Евреите добре са познавали историята от Изход 3 глава. И когато Иисус застана пред тях и драматично заяви: „Преди да се е родил Авраам, АЗ СЪМ“, те са разбрали отлично какво означават тези думи великият Бог АЗ СЪМ от Стария завет, Самосъществуващият и Вечният, великият Създател на вселената, Богът от горящия храст!

Затова взели камъни, за да Го убият!

А какво ще направим *ние* с неоспоримата претенция за божественост на Иисус *ние*, които живеем две хилядолетия по-късно? Защото е съвсем явно не можем да не забележим Неговата претенция, че е Бог! И *ние* ли ще Го убием с камъни?

О, не! Не! Ние не! Освен това би било твърде насилиствено, твърде жестоко и твърде мръсно. Затова камъните, които вземаме в ръка, имат по-изтънчен характер. Ние Го убиваме с камъните на нашето мълчание, нашето каменно мълчание. Та кой има време за същия Този Иисус в стремежа си да оцелее в бясната надпревара на 90-те?

О, не! Ние не бихме Го убили с камъни. Да Го премахнем, може би. Да Го игнорираме, да Го омаловажим, да Го забравим,

да Го отхвърлим, да. Но не и да Го убием с камъни.

Защо не? Възможно ли е ние все още да не знаем кой е Той?
Как да отговорим на стария въпрос: „Какво мислите за Христос?“
(Матей 22:42)?

Точно тук няма смисъл да се стараем да докажем божествеността на Исус Христос. Факт е, че това не е необходимо. Защото ние току-що прочетохме собствената Му претенция за божественост; претенция, която Той представя в началната история на същата тази глава от Евангелието на Йоан разказа за жената, хваната в прелюбодейство. Чели ли сте го някога?

Ранното утринно слънце разпръсква златните си лъчи през прашния въздух на храмовото предверие въздух, просветващ от хилядите прашинки, оставени от множеството сандали, пробили си път към обления от слънцето двор на Ерусалимския храм. Хората от светия град са се събрали рано, защото искат да видят Исус.

Той не ги разочарова и се изкачва няколко мраморни стъпала по-високо, за да могат множествата да Го чуват по-добре. Там, под ранното утринно слънце, Исус прави това, което винаги е правил, когато е бил изправен пред много хора. Разказва им истории за техния небесен Отец, истории за любящия Баща, чито отворени за прегръдка ръце винаги ще приветстват у дома всяко завръщащо се момче и момиче (виж Лука 15:11-32).

Притали дъх, хората слушат този топъл разказ за Божествена-та любов, когато изведнъж с яростна експлозия утринното спокойс-твие е нарушено от високи, гневни гласове. Тълпата инстинктивно се отдръпва с почит, разпознавайки гласовете на храмовите водачи, религиозната йерархия на Ерусалим.

Но духовниците не идват сами. Те дърпат, влачат със себе си млада жена. Блъскайки я пред Исус, с надменна подигравка заявяват: „Учителю, тази жена бе уловена в самото дело на пре-любодейство.“ Тълпата ахва в почуда, жената плаче. „Мойсей ни е заповядал в закона да убиваме такива с камъни; Ти, прочее, що казваш за нея?“ (Йоан 8:4, 5). Това е майсторски заложен капан.

И Исус го знае. Защото ако реши, че жената не трябва да бъде убита с камъни, прелатите ще се обърнат към тълпата и победонос-но ще заявят: „Аха! Казахме ли ви, че младият Учител не зачита закона! Оставете Го и вече не Му обръщайте внимание!“ Но ако

Исус реши, че тя наистина трябва да бъде убита с камъни, клирът веднага щеше да отиде при Пилат, римския управител, заклеймявайки Този бунтовен млад Учител, Който иска да поеме правораздаването в Свои ръце. Наистина хитър капан. Защото Исус ще бъде прокълнат, ако каже „Да“, и унищен, ако каже „Не“.

Затова Той не казва нищо. „А Исус се наведе надолу и пишеше с пръст на земята“ (стих 6). И когато тайните Mu писания в праха на храмовия под приключват, Исус се изправя и застава лице в лице със Своите обвинители. „Който от вас е безгрешен, нека пръв хвърли камък на нея“ (стих 7).

Разбирайте ли, древната традиция твърди, че това, което Исус е пишел по прашния мраморен под, са били тайните грехове на всеки един от църковните водачи. Това в крайна сметка само доказва истината, която Исус е изявявал от името на Своя Отец. Защото Бог изобщо не се занимава със засрамването и притесняването на някого! Той пише със собствения Си пръст Десетте заповеди върху камък, за да не бъдат никога различени или изтривани (виж Изход 31:18). И нищо чудно, защото Божият закон всъщност е портрет, описание на Неговия вечен характер на любов. Затова записва Декалога върху камък със собствения Си пръст, за да не забравим никога нито закона Mu, нито самия Него.

Но къде ли записва Исус вашите, моите и тези на църковните водачи опетнени и изцапани тайни на живота ни през окъпаната в слънчева светлина сутрин? На земята, записани са в праха, така че с първия повей на сутрешния бриз нашите тайни тихо да бъдат ответи. Имаме обещанието Mu: „Аз, АЗ СЪМ, Който изтривам твоите престъпления заради Себе Си и няма да си спомня за греховете ти“ (Исая 43:25).

Нетърпеливи от очевидното драскане на Исус по земята, духовниците се приближават и надзвъртят през рамото на Учителя. Лицата им пребледняват, когато прочитат личните си експозета, и без да промълвят и дума, те се „разотидоха един по един, като почнаха от по-старите и следваха до последните. И Исус остана сам и жената, гдето си беше, насреща“ (стих 9).

Тълпата е притаила дъх. Какво ли ще каже Учителят на прелюбодейката? „И когато се изправи, Исус ѝ рече: Жено, къде са тези, които те обвиняваха? Никой ли не те осъди? И тя отговори: Никой, Господи. Исус рече: *Нито Аз те осъждам*; иди си, отсега

не съгрешавай вече“ (стихове 10, 11).

Разбрахте ли това? Единственият, Който беше без грех и Който би могъл да хвърли камък по нея, не го направи. Вместо това ѝ прости.

А и „кой може да прощава грехове, освен един Бог?“ (Марк 2:7).

В „Обикновено християнство“ класическа апология за християнската вяра К. С. Луис майсторски „доказва“ божествеността на Иисус, насочвайки вниманието ни към Неговата „претенция да прощава грехове вся какви грехове“:

Освен ако говорителят (предлагаш прощение) не е Бог, това е толкова нелепо, че дори е смешно. Лесно можем да разберем как човек прощава прегрешенията на другите спрямо себе си. Вие ме настъпвате и аз ви прощавам, вие крадете парите ми и аз ви прощавам. Но какво да правим с човек, сам той никога не ограбван и не настъпван, който заявява, че ви прощава, че сте настъпили друг човек или че сте откраднали парите му? Пълна глупост това е най-мекото описание, което бихме могли да дадем на неговото поведение. Но точно това правеше Иисус. Той каза на хората, че греховете им са простени и никога не се посъветва с тези, на които сте навредили. Без колебание се държеше така, сякаш Той е главната засегната страна, сякаш Той е личността, пострадала най-много при всички нарушения. Това би имало смисъл само ако Той наистина е Богът, Чийто закони са нарушени и Чиято любов се наранява с всеки грех (стр. 55).

„Нито Аз те осъждам; иди си, отсега не съгрешавай вече.“ „Истина, истина ви казвам, преди да се е родил Авраам, АЗ СЪМ. Тогава взеха камъни да хвърлят върху Му“ (Йоан 8:11, 58, 59).

Луис стига до извода:

Човекът, който е само човек и е казал нещата, изговорени от Иисус, не би бил велик морален учител. Той би бил или лунатик също като човека, който казва, че е варено яйце или е дявол от ада. Вие трябва да решите за себе си. Този човек или е бил и е Божи Син, или е луд, или дори нещо по-лошо. Можете да Го наречете глупак; можете да се изплюете върху Него и да Го убиете като демон, но можете да паднете

в краката Му и да Го наречете Господ и Бог. Но нека не използваме покровителствени безсмислици, твърдейки, че е бил велик духовен учител. Той не ни е оставил такава възможност. Изобщо не е възнамерявал да има такава (пак там, стр. 56).

„Преди да се е родил Авраам, АЗ СЪМ.“

Така че въпросът се повтаря: До каква промяна в личния ви живот може да доведе претенцията на Иисус за божественост, претенцията да бъде вечния Бог, великия АЗ СЪМ?

Преди няколко месеца един от членовете на моята църква мина покрай пощенската кутия на дома ми и пусна това писмо:

Скъпи пасторе,

Току-що се върнах от срещата с хора от групата „Дванадесет стъпки“. От една година посещавам тези събрания. През по-голямата част от живота си съм ходил на църква. Мъчно ми е да си призная, че днес се почувствах така, сякаш това е мястото, на което винаги съм принадлежал другите наранени хора със своите опитности на Божествено изцеление ми помогнаха повече, отколкото църквата ми е помогнала през изминалата година... Иска ми се това да не е вярно. Когато се разведох, се почувствах само по-дълбоко наранен... [В църквата] не намерих подкрепата, помощта, любовта и грижата за адските страдания, които изпитах и продължавам да изпитвам като човешко същество... Знам, че Бог ме обича и че винаги ще бъде с мен.

Искрено ваш

Следва подпись. Това е писмо за измъчващата болка в пошироката общност и изцелението в малката група „Дванадесет стъпки“.

Може би сте запознати с движението за възстановяване „Дванадесет стъпки“, завладяло страната ни. На практика във всеки град или село сега вече се среща по една от тези малки терапевтични групи. Всяка от тях е част от разрастващото се международно движение.

Всичко започнало през 30-те години с Бил Уилсън и д-р Боб Смит двама мъже, които били на ръба на самоунищожението.

Но както описват по-късно самите те, животът и на двамата бил променен по чуден и драматичен начин. И от радостното им възстановяване се родила идеята да стигнат до подобни на тях страдалици чрез участието им в терапевтични групи за взаимно лекуване и подкрепа.

Успешното създаване на клуба „Анонимни алкохолици“ преди около 60 години се възпроизведе в концепцията и зараждането на много групи, подобни на „Деветнаесет стъпки“, „Анонимни наркомани“, „Анонимни комарджии“, „Анонимни работохолици“. Може би някой ден ще се постави началото на клуб „Анонимни грешници“ и тогава всички ще можем да се присъединим към тази група!

Кои са хората от „Дванадесет стъпки“? Това са анонимни лица, изпитали лична болка, нараняване, дисфункция, провал, болест, отчаяние... Повечето от групите са изградени въз основа на познатите „Дванадесет стъпки на Анонимните алкохолици“:

1. Признахме, че сме безсилни да се справим с алкохола, че вече не можем сами да управяваме живота си.
2. Появяхме, че една Сила, по-велика от нас, може да ни върне към здравия разум.
3. Взехме решение да предадем волята и живота си на Божията грижа така, както разбираме Бога.
4. Направихме внимателно и безстрашно морално проучване на самите нас.
5. Признахме пред Бога, пред себе си и пред друг човек точното естество на нашите неправди.
6. Напълно сме готови Бог да премахне всичките ни недостатъци на характера.
7. Смирено Го помолихме да прости греховете ни.
8. Направихме списък на всички хора, които сме наранили, и желаем да компенсираме нередностите по някакъв начин.
9. Директно компенсирахме вредата там, където е възможно, освен в случаите, когато подобна постъпка би наранила другите.
10. Продължихме да се вглеждаме в себе си и когато съгрешаваме, бързо си признаваме.
11. Чрез молитва и размишление се стараехме да подобрим съзнателния ни контакт с Бога така, както Го разбираме. Молим се само за познание на Неговата воля за нас и за сила да я осъществим.

12. Получавайки духовно пробуждане в резултат на тези дванадесет стъпки, ние се стараем да предадем вестта и на други алкохолици и да практикуваме принципите във всичките си постъпки.

Благодарен съм за изцелението, което тези „Дванадесет стъпки“ в безбройните им форми са донесли на мъже и жени, на млади и стари. Като пастор съм бил свидетел на реалността на това възстановяване, защото познавам хора, наистина намерили нова свобода и живот чрез тези различни движения. Вярвам, че Бог използва и този метод за възстановяване.

Но е задължително всички участници в групите „Дванадесет стъпки“ (вие може да сте от тях) и всички анонимни грешници (вие и аз съвсем определено сме от тях значи не сме чак толкова анонимни!) т.е. вие, аз и всички останали да признаям, че *само една висша Сила е в състояние да освободи живота ни!*

Стъпка 3 Го нарича „Бога така, както Го разбираме“. Но Йоан 8 гл. Го нарича Иисус Христос, великия АЗ СЪМ! Може да са необходими дванадесет стъпки за възстановяване на ума и тялото. *Но е необходима една последна стъпка за спасението на сърцето и душата!* Защото целта на човешкото търсене е не само подобно възстановяване; то трябва да е и спасение! А само една Личност може да ни спаси!

Затова ето и последната стъпка: „Тогава Иисус каза на повярвалите в Него юдеи...: Ще познаете истината и истината ще ви направи свободни... Прочее ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни“ (Йоан 8:31, 32, 36).

Това прави от тази последна стъпка възможно най-добрата новина! Защото ако животът ви днес е в робството на някое пристрастяване или дисфункция, на някоя вина или страх, на някой провал или безнадеждност, които са ви надвили, бихте могли да преживеете трайна свобода и доживотно изцеление от страна на Този, Който продължава да твърди: „АЗ СЪМ“.

„АЗ СЪМ твоето Прощение!“ Това казва Иисус на жената в началото на тази глава. „АЗ СЪМ вашата Свобода!“ Това казва евреите в средата на главата. „АЗ СЪМ ваш завинаги!“ Това казва сега на всички нас.

„Няма по-висша Сила от Мен, няма по-висша сила от Моята. АЗ СЪМ Този, Който СЪМ, защото АЗ СЪМ Бог!“ Това заявява

Исус Христос на вашето очакващо сърце!

Така че, какво чакат?

Преди няколко месеца късно една вечер аз и двама мои колеги посетихме дома на наш приятел. Бяхме се събрали заради млад мъж, озовал се в жестоката хватка на напрегната духовна борба. Сякаш силите на мрака тъпчеха живота и тялото му и със свръхчовешки сили се стараеха да предотвратят свободата на младежа.

Чрез собствената си изповед мъжът описа навиците и начина си на живот, които го бяха поробили и го държаха в плен. Никога преди това не съм бил свидетел на толкова напрегната духовна борба битка между силите на светлината и тези на тъмнината. Физическите прояви ясно ни показваха, че за господството над живота на този млад мъж се бореша свръхчествени сили.

Но докато се молехме в онази стая, младежът взе решение да прегърне Онзи АЗ СЪМ, Чиято кърваво-червена победа на кръста бе разклатила владението и съкрушила силите на тъмнината. Бях свидетел как тялото, умът и душата бяха освободени от триумфалната смърт на Исус, великия АЗ СЪМ.

Още веднъж бе доказана истинността на обещанието, записано от същия Йоан автор и на Евангелието към края на неговия живот: „А те го победиха (дявола) чрез кръвта на Агнето“ (Откровение 12:11). Защото единствената пълна и вечна свобода на света идва чрез „кръвта на Агнето“, чрез победната и триумфална смърт на Исус на Голгота. Това е последната стъпка.

Разбирате ли, няма участник в групите „Дванадесет стъпки“, който би отрекъл ужасната битка, разиграваща се в ума и тялото, когато някой живот се бори за освобождение! Но последната, 13-та стъпка довежда борещото се сърце до Този, Който обещава окончателна победа. Този, Който заявява: „Ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни“ (Йоан 8:36), е именно Исус Христос, Който „взе участие в същото, за да унищожи чрез смъртта този, който има власт, сиреч дявола, и да избави всички ония, които ради страха от смъртта през целия си живот са били подчинени на робство“ (Евреи 2:14, 15).

Свобода в последната стъпка. Свобода за следващата стъпка във вашия „един живот за живеене“. Всичко, което трябва да направите, е да протегнете ръка към Този Исус с простицката молитва:

Исусе, спаси ме и ме освободи! Отказвам се да се опитвам сам да се освободя. Имам нужда от Твоята по-висша сила. Нуждая се от Твоето прощение и вечна свобода. Исусе, велики АЗ СЪМ, призовавам Те, моля Те, освободи ме! Амин!

„Исус рече (на жената, хваната в прелюбодеячество): Нито Аз те осъждам. Иди си, отсега не съгрешавай вече (т.е. вече не живей в робството на този грях).“ „Ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни“ (Йоан 8:11, 36).

ГЛАВА

4

„Пътеводна светлина“ *АЗ СЪМ Светлината на света*

И на вас ли ви хрумна същото, когато видяхте заснетите на живо кадри? Аз си помислих за яростния Апокалипсис!

Кой ли може да забрави онези кадри от новините, заснети от реещия се хеликоптер над склона, на който бе кацнала луксозната вила в Малибу? Испанският гипсов дом изглеждаше така, сякаш се спуска в огнено езеро. Може би и вие сте гледали тези новини още едно парченце от мозайката за като че ли безкрайните горски пожари, развихрили се преди няколко месеца в южната част на Калифорния.

Вилата в Малибу, заснета в онзи репортаж, всъщност не бе обхваната от пожара. Но лещите на телевизионните камери създа доха сюрреалистичната представа, сякаш цялото небе е в яростно бушуващо оранжево, пометено в беснеещия ад от ветровете на Санта Ана, насочили пламъците нагоре по сухия хълм към снежно-белите стени на безпомощния дом.

Изглеждаше така, сякаш стената от пламък е само на сантиметри от стената на къщата. Долу, под хеликоптера, обитателите на дома трескаво бягаха напред-назад по поляната. Един мъж се бе изкачил на купа окосено сено до къщата. Стоеше там съвсем сам и наблюдаваше. Силуетът му ясно се очертаваше срещу оранжевата река от пламъци.

А с падането на нощта серпентината на реката от оранжеви пламъци се заизвива надолу в тъмнината.

Възможно ли е това, което наблюдавахме по новините, да е една метафора, едно предзнаменование за цялата планета, обхваната от пламъци? (Забелязахте ли никой не можеше да загаси огъня? Той угасна едва когато ветровете спряха.) Древен автор описва тази метафора по следния начин: „А Господният ден ще дойде като крадец, когато небето ще премине с бучене, а стихиите нажежени ще се стопят и земята, и каквото се е вършило по нея ще изчезнат“ (2Петрово 3:10).

Слушал съм известни оратори по цялата страна да заклеймяват безкрайната поредица от природни бедствия, на които напоследък сме свидетели – пожари и наводнения, урагани и земетресения като Божиите наказания върху нас. Но такива ли са? Бог ли трябва да обвиняваме за природните трагедии, които случайно сполетяват страната ни? А възможно ли е да живеем в цивилизация, хваната в смъртоносната престрелка на злите сили, които в крайна сметка ще ни унищожат? Може би падането на огъня в този нощен час от историята изобщо не е Божие дело. Може би зад обгръщащите ни сенки на тази нощ се крият бойните сили на тъмнината, които искат нашето унищожение?

Но по-спешният въпрос е: Има ли някаква светлина в тази тъмна и непрогледна нощ на цивилизацията, която да ни води, да ни спаси? Някаква „пътеводна светлина“, осияваща обгърнатите ни в мрак пътища и водеща ни през тъмните сенки към вечния ден?

Иисус отговаря с „Да“ на този наш въпрос в още една от Своите радикални претенции. Да, има пътеводна Светлина. Намерете я и

никога вече няма да се изгубите в нощта.

„И когато заминаваше, (Исус) видя един сляпороден човек“ (Йоан 9:1). Това, което ви предстои да прочетете, е едно от най-удивителните чудеса, записани в евангелията. Това е не само единственото чудо в четирите евангелия, отнасящо се до вроден дефект, но е и драматично изцеление, съчетаващо чифт слепи очи, смес от кал и слюнка и експлозивен сблъсък с тогавашната религиозна йерархия. Всичко това представя сияйното изображение на „пътеводната Светлина“.

Човекът е бил роден сляп. Учениците на Исус знаели това и още повече нараствало любопитството им. „И учениците Му Го попитаха, казвайки: Учителю, поради чий грях негов ли или на родителите му той се е родил сляп?“ (стих 2).

Разбирайте ли, евреите казвали, че страданията в този живот са Божествено наказание за греха. (Това много ми прилича на забележителните проповедници в нашата страна, за които стана въпрос малко по-горе.) В тяхната религиозна книга Талмуда имало твърдения от рода на: „Няма смърт без грях и няма страдание без нечестие“. Или: „Болният не се възстановява от болестта, докато всичките му грехове не бъдат простени“.

Нещо повече, равините учили, че Бог много внимава да съчетае всеки грях със съответната му форма на наказание. Всъщност те вярвали, че при някои случаи е напълно възможно да се определи вината на човека само въз основа на неговото страдание!

„Кой ли е съгрешил?“ чудели се на глас учениците на Христос.

„Исус отговори: Нито поради негов грях, нито на родителите му, но за да се явят в него Божиите дела“ (От оригиналния език тези думи могат да се преведат и по следния начин: „Но като резултат от слепотата му по рождение Божиите дела ще се разкрият и сега ще станат явни“) (стих 3).

Исус не е свършил. Като прелюдия към това драматично чудо Той отправя една радикална претенция, която ще бъде доказана с изцелението: „Ние трябва да вършим делата на Този, Който Мe е пратил, докле е ден; иде нощ, когато никой не може да работи. Когато съм в света, светлина Съм на света“ (стихове 4, 5).

Какво означава тази радикална претенция? Да довършим историята. Защото следващият звук, който чувате, е гърленото кашляне на някой, стараещ се да прочисти гърлото си чрез експекторация! Това, разбира се, е учитивият и дезинфекциран израз

за изплюване.

Съпругата ми Карен не харесва бейзбола именно по тази причина. Тя твърди, че докато играят, бейзболистите постоянно плюят, плюят и плюят. Въпреки че някои от нас могат да толерират експекторирането на игрището, повечето от нас са напълно убедени, че плюенето е недопустимо в нашия социално чист и стерилен свят.

Но древните хора отдавали големи медицински способности на човешката слюнка. Така че за разлика от онази стара притча за съпруга, Иисус използва собствената Си слюнка при три отделни случая в Евангелието, за да извърши излекуване. Точно затова в тази история можете да Го чуете да прочиства гърлото Си, да плюе на земята, след това да взима в дланта Си калното парченце прах, да го размесва в ръката Си и внимателно да го маже на не виждащите очи на слепеца.

Човекът може би е почувствал топлата кал върху не зрящите си очи. Тогава Иисус проговоря: „Иди, омий се в къпалнята Силоам“ (стих 7).

Можете да си представите слепеца, нали? Очите му са покрити с лепкавата кафява кал. Препъва се, докато върви през тълпата, молейки хората да му посочат пътя към Силоам. Сърцето му бие лудо. Той върви толкова бързо, колкото му позволяват олюляващите му се крака.

Най-после стига до Силоам. Внимателно напипва ръба на басейна. Предпазливо коленичва и колебливо потапя ръцете си дълбоко в студените води.

Веднъж, два пъти, може би три пъти за всеки случай той разплъска водата по присвитите си очи, докато почувства, че слюнката и праха са паднали. Мислите ли, че се бои да отвори очите си? (Може изобщо да се е родил без очни ямки!)

Но няма значение, защото едно е сигурно: когато този човек отваря очите си, дъга от слънчевата светлина се филтрира през водните капки, все още останали по ресниците му. Бихте могли да чуете радостните му възгласи от километри разстояние! И той „дойде прогледнал“ (стих 7). Защото когато Иисус се хване за вас, вие винаги проглеждате!

Но, разбира се, съседите не са посветени в историята за неговото прогледдане. И шумът от тяхното объркване се носи по цялата улица. „Не е ли този, който седеше и просеше? Едни казва-

ха: Той е! Други казваха: Не, а прилича на него! Той каза: Аз съм! Затова му рекоха: Тогава как ти се отвориха очите? Той отговори: Човекът, който се нарича Иисус, направи кал, намаза очите ми и рече ми: Иди на Силоам и омий се. И тъй, отидох и като се омих, прогледнах“ (стихове 8-11).

Сега вече всички са напълно объркани! Изглежда, че въпросът ще трябва да бъде разрешен от църковния трибунал в долната част на улицата. Съседите тръгват натам, водят със себе си и своя прогледнал приятел.

„А беше събота, когато Иисус направи калта и му отвори очите“ (стих 14). Това беше много лоша новина за фарисеите. Защото те не само мразеха популярния млад учител Иисус. Считаха за особено обременяващ факт, че Той би се осмелил да извърши подобно драматично изцеление в съботен ден. Та нали религиозната йерархия бе постановила подробен правилник от „съботни“ закони, определени за точното съблудяване на святия ден! Според този изричен закон Иисус се оказваше нарушител на съботата!

Излекуваният човек застава пред трибунала и кръстосаният разпит започва. След като веднъж са се уверили, че изцелението е извършено от Иисус, те възкливат на всеослушание: „Този човек [Иисус] не е от Бога, защото не пази съботата“ (стих 16). Обръщайки се към прогледналия, те го изпитват: „Ти що казваш за Него, като ти е отворил очите?“ (стих 17).

А излекуваният бързо отвръща, че лечителят сигурно е пророк. С това, разбира се, само налива масло в огъня.

В старанието си да смълчат свидетелството на слепеця, те бързо призовават родителите му да се явят пред трибунала. Може би майка му и баща му ще хвърлят известна светлина върху този заплетен случай! Но не е така. Защото когато фарисеите ги питат как е бил излекуван техния син, семейството му не желает да рискува да бъде отлъчено от синагогата чрез утвърждаване на вярата на своя син в Иисус. Затова те неубедително връщат топката отново към сина си: „Него питайте, той е на възраст“ (стих 21).

Фарисеите така и правят. В един объркан кръг те обвиняват Иисус, че е грешник, и в крайна сметка извлечат от излекувания човек подходяща изповед: „Дали (Иисус) е грешник, не зная. Едно зная, че бях сляп, а сега виждам“ (стих 25).

Прелатите побесняват. Това, което е замислено като публично

осъждане на младия Проповедник, се превръща в убедително свидетелство в Негова защита! Разярени, те отново и отново подлагат излекувания на кръстосан разпит. Той също се обърква: „Казах ви ей сега и не чухте; защо искате пак да чуете? Да не би и вие да искате да Му станете ученици?“ (стих 27).

Грешка! Духовниците сега избухват с нападки против безстрашния бивш слепец. Когато ругатните им стихват за миг, излекуваният спокойно, с невероятно ораторско майсторство и неоспорима логика, приковава религиозните водачи към собствената им теологична стена: „Това е чудно, че вие не знаете откъде е... Знаем, че Бог не слуша грешници, но ако някой е благочестив и върши Божията воля, него слуша. А пък от века не се е чуло да е отворил някой очи на сляпороден човек. Ако не беше Този Човек от Бога, не би могъл нищо да стори“ (стихове 30-33).

Пред представянето на толкова убедителна логика побеснелите фарисеи „го изпъдиха вън“ (стих 34).

Историята завършва с въпросителен знак, нали? Защото кой от героите е по-сляп?

Заглавието привлече погледа ми. То беше цитат от Джоди Поуъл, прессекретар на бившия президент Джими Картер. Той беше на първа страница, изнасящ реч за неделния вечерен форум „Синай“ в Мичигън Сити, щата Индиана, преди няколко години.

По-нататък в статията се цитираха думите му: „Правителствените власти имат право да мамят американския народ.“ Така ли? Самата статия бе озаглавена: „Поуъл: Лъжите понякога са необходими“.

Поуъл бързо обяснява, че не е имал предвид лъжи, продиктувани от лични или политически причини, а само в случаите, когато се засяга национален интерес.

По-нататък той разказва как изльгал журналистите по време на кризата с иранските заложници. Когато някакъв репортер от „Лос Анджелис Таймс“ го попитал дали администрацията планира освобождаването на заложниците, Поуъл изповядва пред публиката си в Мичигън Сити: „Изльгах. И не само изльгах, казах най-убедителната и съвършена лъжа, която можах да измисля.“ После продължава: „Има случаи [във връзка с националната сигурност], при които правителствените власти наистина имат право да мамят, да лъжат или да заблуждават пресата, следователно и хората, на които са избрани или назначени да служат.“

Прав ли е? Ако е прав, тогава ще бъдете подложен на невероятен натиск да обяснете разликата между националната и личната сигурност. Защото в противен случай защо хората изопачават истината нещо равностойно на лъжата? Защо хората мамят и крадат? Просто защото си мислят, че е заложена на карта личната им сигурност. „Ще загубя или ще ме уволнят, или няма да ме харесат, ако не постъпя по този начин! Затова ако за тебе, Джоди Пойъл, няма нищо нередно в лъжите, така е и за мен!“

Ама нали всички го правят? Чарлз Шулц описва пълната перверзия и нечестие в днешното общество чрез едно от сполучливите си попадения в анимационния сериал „Фъстъчетата“. Люси и Лайънъс си бъбрят, а край тях минава Чарли Браун. Лайънъс се обръща към Люси: „Едно нещо трябва да призная за Чарли Браун той няма абсолютно никакъв порок.“ Гледайки към отдалечаващия се Чарли Браун, Люси промърморва: „Знаех си, че нещо му липсва!“

Защото ако все пак успее да намери мъж или жена без порок и без нечестие, обществото стига до извода, че с този човек сигурно нещо не е наред. „Знаех си, че нещо му липсва!“

Рудолф Джулиани, новоизбраният кмет на Ню Йорк Сити, докато бил щатски адвокат за града, провел операция „Ужилване“, обхващаща района от Лонг Айънд до канадската граница. Като част от операцията един агент на ФБР се представил за продавач на стоманени изделия. Позволете ми да цитирам Джулиани: „В 106 случая бяха предложени и обсъждани подкупи. В 105 от тях съответният обществен служител прие подкупа. А 106-ият служител счете, че сумата не е достатъчно висока.“ Заглавието на статията бе „Ню-Йорското „ужилване“ не намира нито един честен човек“.

Така че колко честни мъже и жени останаха?

Та нали телевизията лъже, медиите лъжат, Холивуд лъже, адвокатите лъжат, учениците лъжат, съпрузите лъжат, бизнесмените лъжат, дори политиците лъжат. А това като че ли включва всички, нали? Това бе инсинуацията и на заглавната статия на списанието „Тайм“ „Лъженето всички го правят (Честна дума!)“ (5 октомври 1992 г.).

Но преди да възклиникнем: „Ух! Слава Богу, че не съм политик или някой от онези лъжци!“, може би ще постъпим добре да се запитаме за личния си живот в дома или в училището, дори в църквата.

В своята книга „Изморен да се опитвам да достигна“ Джейн Вондерен споменава няколко неща, които може би и вие сте чували през живота си. Те илюстрират т. нар. от него правило „Не мога да спечеля!“, което „на практика представлява две противоречиви правила, съчетани в едно“:

* Винаги казвай истината, но когато отидеш при баба, не ѝ казвай, че мразиш кекса ѝ. Ако те попита дали ти харесва, просто бъди вежлив, изяж го и кажи, че ти харесва.

* Честността е най-добрата политика, но ако се обади еди-кой си, кажи му, че ме няма.

* Не крий нищо от родителите си, но майка ми (или баща ми) много ще се огорчи, ако разбере за това. Моля те, не им го казвай (стр. 43).

Всички ние сме живели с част от този детски дисонанс, нали? Никой съзнателно не е възнамерявал да изопачи истината или да изльже. Просто... това ни се отдава толкова лесно.

А и това не винаги е въпрос на изговаряне на лъжа. Понякога ние съвсем несъзнателно живеем с лъжата. Ян Вондерен, пастор психолог, изброява някои от лъжите, с които живеем:

* Няма значение какви са нещата в действителност; има значение как изглеждат.

* Най-важно е какво мислят другите.

* Чувствата са без значение.

* Ако родителите са ядосани, причината за това е поведението на децата им.

* За възрастните и за децата има различни морално-етични правила.

* Ако не можете да кажете нещо хубаво, по-добре не казвайте нищо.

* Сами можем да разрешим всичките си проблеми.

* Нямаме никакви проблеми.

* Мир на всяка цена (стр. 44).

Факт е, че в живота всички се борим с лъжите. И каква е разликата дали изопачавате истината или казвате лъжа? Това винаги ни прави слепи и изгубени в тъмнината на собственото си нечестие.

С него не сме по-добри от сляпородения човек, нали?

И така, има ли някаква надежда за нас, които сме се родили слепи, за нас, както Скот Пек ни нарича, „хората на лъжата“?

„Да!“ възклика радикално и претенциозно Иисус. Има надежда за нашата тъмнина. „Тогава Иисус пак им говори, казвайки: АЗ СЪМ Светлината на света; който Ме следва, няма да ходи в тъмнината, но ще има Светлината на света“ (Йоан 8:12).

Ето това е изцелителната истина за нашата слепота: за да изоставим тъмнината, трябва да ходим след Светлината. „Аз СЪМ Светлината на света!“

Трябва да отбележим, че Този, Който заявява: „Аз СЪМ светлината на света“, е същият, Който заповядва: „Да бъде светлина“ във света (Битие 1:3). Иисус е Богът Създател от Битие. Сам Йоан е неопровергим при утвърждаването на тази истина:

В начало бе Словото; и Словото беше у Бога, и Словото бе Бог. То в начало бе у Бога. Всичко това чрез Него стана и без Него не е станало нищо от това, което е становало... И Словото стана плът, и пребиваваше между нас (Йоан 1:1-3, 14).

Това чисто и просто означава, че Този, Който излекува слепеща в събота, сам бе Господар на съботата (виж Матей 12:8).

Точно Той даде съботата като сияен дар във времето и приятелството на Адам и Ева в Едемската градина (виж Битие 2:1-3).

Лично Той, великият АЗ СЪМ, гравира със собствения Си пръст великолепните думи от четвъртата заповед на Декалога като постоянно напомняне за всички поколения:

Помни съботния ден, за да го освещаваш. Шест дни да работиш и да вършиш всичките си дела, а на седмия ден, който е събота на Господа, твоя Бог, да не вършиш никаква работа, ни ти, ни синът ти, ни дъщеря ти, ни слугата ти, ни слугинята ти, нито добитькът ти, нито чужденецът, който е отвътре вратите ти. Защото в шест дни Господ направи небето и земята, морето и всичко, що има в тях, а на седмия ден Си почина. Затова Господ благослови съботния ден и го освети (Изход 20:8-11).

Когато стана Емануил „Бог с нас“ (Матей 1:23) по време на земния Си живот, Иисус системно спазваше седмия ден, събота

(виж Лука 4:16). Дори се нарече Господар на съботата Този, Който постанови съботата като Бог и я спазва като Човек (виж Марк 2:28). А дори и при смъртта си, когато като Господар на съботата Той стана и Господ на спасението, Иисус Си почина в гроба „според заповедта“ (Лука 23:56). Нищо чудно, че и учениците му постъпваха по същия начин. Защото дори след Неговото възнесение на небето Новият завет ни ги показва да се покланят на Господаря на съботата в седмия ден, събота (виж Деяния 13:14-16, 42, 44; 16:12, 13; 17:2; 18:1-4).

И когато рисува портретът на Божиите деца през вековете, пророкът ги представя радостно покланящи се на своя Създател в седмия ден, събота (Исая 66:22, 23).

По този начин като златна нишка, втъкана от Битие до Откровение, Божественият дар на седмия ден, събота, сияе с целия си даден ѝ от Бога блъсък.

И така, когато заяви „Аз СЪМ Светлината на света“ точно преди изцелението в събота, Иисус разкри неразделната връзка между седмия ден и Светлината на света. Защото в Иисус те са едно!

Това означава, че да се следва Светлината на света означава да се покланяш на Господаря на съботата. „Аз СЪМ Светлината на света; който Ме следва, няма да ходи в тъмнината, но ще има Светлината на живота“ (Йоан 8:12). Последователният доклад на Писанието и радикалната претенция на Христос са неопровергим призив към нас днес да Го следваме и като Светлина на света, и като Господар на съботата.

Да направим нещо друго означава да ходим в тъмнината, нали? А това не би ли било пълна слепота? Защото когато решаваш, че не се нуждая от Неговата събота, всъщност заявяваш, че не желая Неговата светлина. Защото как е възможно някой да избере да прегърне Светлината на света и в същото време да отхвърли Господаря на съботата? Това би означавало да живее в лъжа и в ходене в тъмнината. Така ли е?

В такъв случай как да бъдем излекувани ние, които живеем в нощта на нашата собствена слепота? Отговорът е прост, но ясен: Следвайте Светлината!

Никак не е случайно, че когато Иисус издъхна на кръста, Голгота бе покрита от тайнствена тъмнина. „А на шестия час стана

тъмнина по цялата земя и трая до деветия час“ (Марк 15:33). Сякаш адската тъмнина на всяка произнесена от нас лъжа, на всяка нарушена от нас заповед и на всеки извършен от нас грях се спусна като черен погребален саван над сърцето Му. Беззвездната нощ на нашата собствена изгубена вина стана Негова. „И Господ възложи на Него беззаконието на всички ни“ (Исая 53:6).

Но там, в онзи миг на вечна тъмнина, се случи друго чудо, роди се ново изцеление. Защото там, на средния кръст, Този, Който е Светлината на света, умря в тъмнината, за да можем ние от тъмнината да живеем в Светлината. Вече няма лъжа, няма вина, няма наши грехове, защото „с Неговите рани ние се изцелихме“ (Исая 53:5).

„АЗ СЪМ Светлината на света. Който Ме следва, няма да ходи в тъмнината, но ще има Светлината на живота.“

Така че не е ли най-разумно да следваме Светлината на света? „Ако речем, че имаме общение с Него, а ходим в тъмнината, лъжем и не действаме според истината. Но ако ходим в светлината, както е Той в светлината, имаме общение един с друг и кръвта на Сина Му Иисуса [Христа] ни очиства от всеки грях“ (1Йоаново 1:6, 7).

В потъмнелия свят, изгубен в собствената си нощ, е вече крайно време да следваме Пътеводната Светлина. „АЗ СЪМ Светлината на света!“ А това е добра новина за всеки ден от седмицата, включително и за Неговия седми ден, събота!

ГЛАВА

5

„Краят на нощта“

АЗ СЪМ на вратата

Не ви ли се струва и на вас, както на мен, че живеем в общество, където насилието се е превърнало в епидемия, а страхът вече дори не е епидемичен той е всемирен? За нас „Крайт на нощта“ вече не е някаква измислена сапунена опера, тя е станала острият като бърснач страх, с който всички живеем.

Преди няколко седмици се качих на метрото в нашата столица, за да се повозя двадесетина минути. Бях чул, че Вашингтон е „столицата на убийствата в Америка“. Затова трябва да си призная, че бях малко нервен и неспокоен какво може да ми донесе това подземно пътешествие.

Обърнали ли сте внимание, че в метрата никой не гледа към друг човек продължително време? Сигурно това е неписано правило, че всички пътници трябва да стоят на страна от другите („Не се занасяй с мен!“).

Когато някакъв мъж се качи във вагона и започна да крещи

към останалите пътници, наистина се притесних. Бях благодарен, че скоро след това влакът спря на моята спирка.

Зашо? Поради всичко, което бях чел, слушал и видял за нарастващата вълна от престъпления в градовете на нашата страна. Градове и една цяла държава на „край на нощта“.

Вижте какво четат американците ден след ден. Прегледайте следващите извлечения от дописките във вестниците и сами се убедете защо повечето от нас са стигнали до заключението, че в нашата страна насилието е епидемично, а страхът – всемирен. Всички живеем в края на нощта, на острия като бръснач край на страха, нали?

Според експертите през 80-те години убийствата са били водеща причина за смъртта на жените на работното им място и третата водеща причина за трудовите злополуки за всички служители. Статистиката показва, че през 80-те години само за седмица средно по петнадесет служители са били убивани на работното си място! Като най-рискова професия е посочена тази на таксиметровите шофьори. А ако сте от мъжки пол, трябва да знаете, че убийствата на мъже на работното им място са три пъти повече от тези на жените. Какво ли става с професията „охранител“?

Нищо чудно, че Дебора Протроу-Стит е публикувала следното на страниците на „Чикаго Трибюн“:

Проблемът с насилието в Америка не прилича на този в нито една от другите развити страни. При нас убийствата на младите мъже са четири пъти повече, отколкото в следващата страна с най-голямо насилие в света Шотландия и 70 пъти повече, отколкото в Австрия. ФБР посочва, че всяка година 1,8 милиона американци стават жертва на насилие, а в това число не влиза насилието в семейството. Всеки месец около 420 деца умират от огнестрелни рани... Всяка година плащаме около 64 милиарда долара за сметки, свързани с насилието. Всеки ден започваме все повече и повече да се страхуваме от насилието (28 декември 1993 г.).

И това убива децата ни! На 6 януари 1994 г. Националната асоциация на училищните съвети (НАУС) публикува изследване на училищните райони в страната. Какви са изводите на НАУС? Американските училища са изправени пред „епидемия от насилие“! 82 процента от проучените 729 училищни района докладва-

ли за стремително нарастване на насилието през последните пет години. 61% докладвали за инциденти с огнестрелно оръжие. 39% посочили, че в техните училища е имало престрелки или боеве с нож. 23% отбелязали, че край училището им се е стреляло. И 15% докладвали за най-малко едно изнасилване. Нима е изненадващо, че 78% споменали за ученически нападения над ученици и 60% за ученически нападения над учители? Металните детектори и подушващите наркотиците кучета са се превърнали в част от учебния план за много американски тийнейджъри.

Студентските градчета също не са били отминати от тази епидемия на насилие. Само в щата Мичигън полицията от студентските градчета посочва, че през 1992 г. в района на 15-те общински университети са били извършени поне 14 960 престъпления. А статистическите данни на другите щати не са много по-различни.

Но в такъв случай нима би трябало да се изненадваме от увеличаващите се тревожни доказателства, че младите хора са изпаднали в беда? Вижте в какъв свят живеят! Вижте от какви домове идват! от това

Нийл Хоув и Бил Страус изработили социологически анализ, проучващ поколението „бейби бастьърс“ родените след 1961 г. Тяхната книга „13-то поколение“ описва статистическата история на ужаса, преживявана от тези младежи 24 часа в денонощието по цяла Америка всеки ден:

- * Повече от 2500 деца стават свидетели на развода или раздялата на своите родители.
- * Около 90 деца са отнети от попечителството на родителите си и са поверени на други настойници.
- * Около 1000 девойки стават майки на извънбрачни деца.
- * От 15 до 24-годишните 13 извършват самоубийство и 16 биват убити.
- * 500 подрастващи употребяват нелегални наркотици, а 1000 консумират алкохол.
- * Повече от 100 000 гимназисти носят оръжие в училище.
- * Поне 2200 тийнейджъри не завършват образоването си.
- * Типичният 14-годишен ученик гледа телевизия по три часа дневно, но само един час се занимава с домашните си (страница 33).

Всичко това се случва с младите в продължение на двадесет

и четири часа в денонощието, 365 дни в годината!

Кого да обвиним? Какво ще кажете за телевизията? Брандън Сентърол, епидемиолог във Вашингтонския университет, открил интригуващо статистическо доказателство. Между 1945 и 1976 г. убийствата в Съединените щати нараснали с 93%. А колкото и да е странно, за същия период убийствата в Южна Африка спаднали със 7%. Как би могло да бъде обяснено подобно несъответствие? Една от съществените разлики между двете общества се състояла в това, че през същия период до 1975 г. в Южна Африка телевизията била забранена! Заключението на Сентърол? „Телевизията е не само витрина на насилиственото поведение, но и причина за него.“

Ама какво става? Не можете да ме убедите, че кървавите и експлозивни заглавия, превърнали се в стандартно присъствие по време на вечерните новини (не говоря за ужасните описания на брутално насилие на развлекателната индустрия) са само естествен отлив на потока на еволюционното развитие. Вече е болезнено ясно, че човешкото общество и цивилизация стремглаво вървят към самоунищожение. Защото никога досега в човешката история не е имало такава ескалация на ужаса и насилието.

Америка е станала страна, парализирана от ужас. Всички системи за безопасност в света като че ли не могат да попречат на кървавата вълна в градското и селското насилие. И никакви президентски комисии и парламентарни проектозакони не могат да спрат „кръвоизлива“. Ако американците не са чак толкова склонни да се правят, че всичко знаят и че винаги държат положението под контрол, ние също бихме стигнали до заключението, че някакъв зловещ ум се крие зад надигналата се смъртоносна вълна на насилиствените, адски престъпления!

Да вземем например деветнадесетгодишния Джеймс Бюкет, който написал разказ за часа по литература в „Гросмънт Колидж“, Сан Диего. Това била някаква налудничава композиция, но тридесет съученици, на които той прочел разказа си, не се замислили чак толкова много. По-късно един от съучениците му, Майк Уелс, казал: „Ама нали и Стивън Кинг пише смахнати неща!“

Това, което Джеймс Бюкет описал със смразяващи кръвта подробности, била историята на някакъв човек на име Натас А.

Бишъп. Той смятал, че може да придае смисъл на живота, като го отнема от другите и от самия себе си. Бюкет описал как в дома си Натас Бишъп методично се подготвял да убива „с леденото спокойствие на сериен убиец“.

Това се случило на 15 септември 1993 г. На 14 октомври Джеймс Бюкет отишъл в семейния фитнес-център в Ел-Кайон с 12-милиметров пистолет. Там той застрелял един мъж, три жени и накрая се самоубил.

Как се казваше героят от неговото съчинение? Натас. Това всъщност означава „сатан“*, четено отзад-напред.

Прочетете 1Петрово 5:8, ако искате да добиете представа за тъмния ум, замислил унищожението на нашето общество: „Бъдете трезвени, будни. Противникът ви, дяволът, като рикаещ лъв обикаля, търсейки кого да погълне“.

Има един унищожител и вече знаете името му. Независимо как е прочетено отпред-назад или отзад-напред, той си остава все същият унищожител. И най-мощното му оръжие е страхът. Защото няма по-силна парализа от страхът. В противен случай защо според вас страхът се е превърнал в епидемия в полумрака на двадесети век, в края на нощта?

Дори вие и аз в спокойната неизвестност на индивидуалния ни живот сме парализирани от личните си страхове, нали? Всички имаме моменти на отчаяние, когато душите ни като че ли са заплашени от зловещото чувство на страхът, което не ни напуска.

За вас това може да е страхът от депресията ужасният тъмен страх, че някак животът ви просто е излязъл извън контрол и вече никой не може да го осмисли. Това сенчесто и празно чувство на безсмислие, което като че ли изсмуква емоциите в черната дупка на отчаянието. Дали сте парализирани от ледено-студената хватка на страха от депресията?

Или може би това е страхът от поражението, чувството за провал, че нямаете същата стойност като хората от вашия клас или фирма, или професия, „които очевидно се радват на по-голям успех от мен“. Боите се да се осмелите, боите се да опитате, боите се да рискувате... Възможно ли е страхът от поражението да ви е притиснал в ледено-студената си хватка?

Възможно ли е страхът от развод да извива чувството ви за

собствено достойнство и да раздира себеуважението ви с ужасната мисъл: „Бил съм отхвърлен, изоставен или напуснат, тъй като вече не съм желан и затова животът ми вече не струва нищо“. Разтърсени от трагедията на отхвърлянето и провала и парализирани от страхъ, че след развода вече няма живот този ледено-студен страх не е непознат на сърцата и домовете на Америка, нали?

Ами страхът от болести? Дали той не ви притиска днес? Задушава ли ви беспокойството, че никаква медицинска намеса няма да може да ви спаси и че ще бъдете жертва на болест, която не може да бъде излекувана? Спешните усилия на обществото да възпрат разпространението на СПИН-а, рака и сърдечно-съдовите заболявания ни доставят слаба утеша, ако не са навреме, за да спасят вас и мен.

Но на какво се дължи страхът от болестта, ако в крайна сметка това не е страхът, преследващ голите ни души страхът от смъртта, най-естественият и най-ловещият от всички наши страхове? Кому ли е непознато задушаващото притеснение, което се стараем да потискаме в тъмните кътчета на умовете си? Страхът, че животът ни ще свърши преди да са свършили нашите идеи или надежди, любови или мечти, деца или внучи. Страхът да умрем преди да сме готови за това.

Няма значение какъв е личният ви страх. Това, което пише Джон Харис, е вярно за всички:

Страхът е великата разрушителна сила вътре в нас. Той секва спонтанността ни и най-важното кара ни да обърнем гръб на другите и на себе си. Пресушава способностите ни за живот... Кара ни да се боим от самия живот, да се боим от интензивността, която животът носи със себе си. Ако страхът ни владее прекалено дълго, често пъти стигаме до ужасния момент на осъзнаване, може би в средата на живота си или покъсно, че животът, който ни е даден, е отминал, че не сме го изживели пълноценно (Стрес, сила и служене, с. 33).

Ще изживеем „ужасен момент на осъзнаване“, ако някоя сутрин се събудим и установим, че „животът, който ни е даден, е отминал, че не сме го изживели пълноценно“, нали?

---

* Сатана

Така че въпросът към всички е: как да се отърсим от парализиращите страхове и да се освободим от осакатяващата несигурност? Има ли живот след „край на нощта“?

Чуйте един стих от Евангелието на Йоан, който днес може да се превърне за вас в революционно предложение за освобождаване от страха! Исус изговори думите: „АЗ СЪМ Вратата! През Мене ако влезе някой, ще бъде спасен“ (Йоан 10:9). Това е петата радикална претенция на Христос, записана от ап. Йоан. Това е вест на надежда за всички, които живеят в края на нощта!

„АЗ СЪМ Вратата; през Мене ако влезе някой, ще бъде спасен.“

Ако прочетете стиховете, съсредоточени в тази радикална претенция, скоро ще ви стане ясно, че Исус говори за пастир със стадото си и за неговата кошара.

За да разберете по-добре изказването на Исус, важно е да обърнете внимание, че по времето на Христос овчарите са имали два вида кошари. За някои кошарата била близо до дома им, всъщност разделена от къщата само от една стена с врата.

Овчарите можели да построят и кошара на открито, в полето, с импровизирани стени и отвор в една от стените като врата. Особено при стадата на открито е било нещо обикновено пастирът да събере цялото си стадо в кошарата за през нощта и след това да легне пред открития вход, като по този начин буквално се превърне във врата на кошарата. Избирайки това стратегическо място за сън през нощта, тялото на овчаря се е превръщало в „бариера“ за всички натрапници, били те крадци или диви зверове. Защото никой не можел да стигне до стадото, без преди това да се натъкне на тялото на пастиря. Неговото тяло е ставало врата към овцете!

„АЗ СЪМ Вратата; през Мене ако влезе някой, ще бъде спасен.“

Ето това е противоотровата за вашите страхове, отговорът на вашата несигурност. И то е обгърнато в една много добра новина! Вие *можете* да устоите на страховете си! Вече не е нужно да бъдете тяхна жертва. Тайната се състои в това, да застанете зад Вратата!

Та нали вие и аз сме научили този урок още като деца! Защото когато навън е тъмно, родителите не разрешават на децата си да отварят вратата. Разбира се, когато се позвъни, децата могат да хукнат към вратата. Но майката и бащата веднага заповядват на детето да изчака зад вратата. Майката или бащата трябва да

отворят вратата и да види кой чака (или се крие) навън, в сенките. Заповедта към детето е ясна: остани зад вратата!

„Аз СЪМ Вратата!“ твърди Иисус. Така че ако искате да устоите на вашия унищожител, застанете зад Вратата, зад вашия Защитник. Можете да се изправите пред всеки страх, ако гледате на него през Иисус.

Мога ли отново да ви попитам: страхувате ли се? Дали животът ви е хванат в ледено-студената хватка на някой забранен страх? То тогава за вас и за мен има един и същи Иисус, застанал мислено пред нас с протегнати и прободени ръце. „Аз СЪМ Вратата! През Мене ако влезе някой, ще бъде спасен.“

Отново и отново Иисус повтаря в Писанието силната увереност на това обещание, канещ ни да изоставим страховете си и да отидем при Него:

* Не бой се, защото Аз съм с тебе! Не се ужасявай, защото Аз съм твой Бог! Ще те укрепя! Да, ще ти помогна! Да! Ще те подпра с праведната Си десница (Исаия 41:10).

* Не бой се, защото Аз те изкупих, призовах те по име, Мой си ти...
Не бой се, защото Аз съм с тебе (Исаия 43:1, 5).

* В любовта няма страх, но съвършената любов изпържда страха (1Йоаново 4:18).

* Защото Бог ни е дал дух не на страх, а на сила, любов и себевладение (2Тимотей 1:7).

* Бъди силен и смел; да не се плашиш и да не се страхуваш; защото Господ, твоят Бог, е с тебе където и да идеш (Иисус Навин 1:9).

* Когато минаваш през водите, с тебе ще бъда и през реките, те не ще те потопят. Когато ходиш през огъня, ти няма да се изгориш и памъкът не ще те опали (Исаия 43:2).

* Да се не смущава сърцето ви, нито да се бои (Йоан 14:27).

* Аз СЪМ Вратата; през Мене ако влезе някой, ще бъде спасен (Йоан 10:9).

Следващият път, когато усетите сенките на страх да се крият в края на нощта, позволете на сърцето си да отиде при Вратата. В тишината започнете да повтаряте обещанията, които току-що прочетохте. Застанете зад Вратата! Помнете, че на Голгота Иисус победи вашия унищожител. Ето защо Сатана не е в състояние да

грабне живота ви с ледената си хватка на страха, ако сте застанали зад Вратата, ако сте застанали зад своя Защитник.

Исус е неоспоримо ясен в обещанието Си към вас: „През Мене ако влезе някой, ще бъде спасен“ (Йоан 10:9). В Иисус вие сте в безопасност. Можете да разчитате на думата Му.

Така че следващият път, когато страхът почука на вратата ви, не забравяйте Кой е вашата Врата! Позволете Му да поеме края на нощта!

ГЛАВА

6

„Всички мои деца“

АЗ СЪМ Добрият пастир

Колко деца има във „Всички мои деца“? Зависи кой говори. Ако имате предвид всички, които обичат, мразят, смеят се и плачат през цялата популярна едноименна сапунена опера, тогава само сценаристите знаят със сигурност колко точно са „всички“ тези деца.

Но ако трите думи „Всички Мои деца“ са изговорени от Баща-та на човечеството, тогава „всички“ означава всеки един от нас! Защото Бог има много голямо семейство. Въщност много голямо, но... разделено семейство.

Тя имала две малки деца, когато през декември на 25 години се разболяла от треска. Болестта ѝ се усложнила, състоянието ѝ се влошило и на 5 януари 1840 г. Мери Лунди починала.

През следващата година майка ѝ публикувала мемоарите на своята дъщеря и включила в тях едно от двадесет и трите стихотворения, написани от младата Мери детска молитва, композирана

за малките ѝ дечица.

Мили Пастирю Христе,
опази ме през нощта!
Аз съм Твоето дете -

бди над мене до зори!

През деня ме опазил,
Боже мили, от беда,
топлил Си ме и хранил.
Колко Ти благодаря!

Тази кратка и трогателна молитва се е превърнала в нещо повече от композиция за двете деца на Мери Лунди. Не след дълго тя станала вечерна молитва за децата навсякъде по целия свят. Те тихичко пеят думите ѝ, докато се унасят в сън. „Мили Пастирю Христе, опази ме през нощта!...“

Но като се замислите, светът не е ли познавал добре известна и подобна на тази молитва в продължение на дълги векове? Една тиха молитва на посвещение на същия този Пастир. Молитва не само за края на деня, но и за края на целия човешки живот. „Да, и в долината на мрачната сянка ако ходя, няма да се уплаша от зло, защото Ти Си с мене...“ Колко посивели глави са се отпускали за последен път върху смъртния одър с познатите думи от 23-ти псалм на устата си.

Господ е Пастир мой, няма да остана в нужда. На зелени пасища ме успокоюва, при тихи води ме завежда. Освежава душата ми. Води ме през прави пътеки заради името Си. Да, и в долината на мрачната сянка ако ходя, няма да се уплаша от зло, защото Ти Си с мене; Твой жезъл и Твоята тояга те ме утешават. Пригответш пред мене трапеза в присъствието на неприятелите ми, помазал Си с миро главата ми, чашата ми се прелива. Наистина благост и милост ще ме следват през всичките дни на живота ми и аз ще живеят завинаги в дома Господен.

Има нещо тайнствено и свято в този древен псалм, нали? Съществувало е време, когато е било твърде успокоително да се знае, че „Господ е Пастир“. Но е имало и време, когато като че ли всички Божии деца са знаели пастирския псалм.

А вече кой го знае? Та нали времената са се променили! И тази стара метафора като че ли не е толкова подходяща за съвременното урбанистично общество.

Замислете се. Ако Иисус можеше да го направи отново, дали би

се нарекъл по друг начин, а не Добрият Пастир? Всъщност това е шестата радикална претенция от Евангелието на Йоан „Аз СЪМ Добрият Пастир“ (Йоан 10:11). Може би днес Той би заявил: „Аз СЪМ Добрият Психотерапевт“. Може би днес би ни казал: „Аз съм Добрият Адвокат“. Или: „Аз съм Добрият Полицай“. Но Добрият Пастир? Майчице, какво представлява добрият пастир?

„Аз СЪМ Добрият Пастир. Добрият Пастир живота си дава за овцете“ (Йоан 10:11).

Възможно ли е в този свят на частични взаимоотношения древната метафора все още точно да отговаря на съвременното ни положение? Може би тя наистина е за „всички мои деца“?

В църквата Пайнър Мемориъл, на която съм пастор, има един прекрасен витраж, високо над задния балкон. Той изобразява Исус, Добрия Пастир. Висок 20 фута, този стъклено-метален портрет Го изобразява с две овце, блеещи до Него. А в прегънатата Си ръка Той държи притихнало и доволно агънце. „Мили Пастирио Христе, опази ме през нощта...“

Един портрет на Добрия Пастир във фрагментите на витража. Но какво общо има той със съвременния живот?

Мисля, че точно в това се крие смисълът. Възможно ли е в нашата болка да намерим изцеление въпреки стъклено-стоманения портрет на всички нас, децата?

Познавате ли болката от натрошени стъкла? Позволете ми да споделя с вас някои от парченцата натрошена болка, които са разкривали пред мен някои от хората, на които съм пастор (по-добре е да използвам точния превод от латински „пастир“). Възможно е тази болка да е нещо познато и на вас.

Позната ли ви е болката от натрошени стъкла, изпитвана от майката за нейния син алкохолик? Едно бунтовно дете сред „всички мои деца“. Но горещите сълзи на отчаяната любов се стичат по бузите ѝ, докато се моли за единственото си изгубено дете. И всички деца на света не могат да заемат мястото на нейното момче. Може би и вие сте плакали така.

А какво да кажем за онзи баща работохолик, който прекалено късно открива, че всичкото извънработно време просто е означавало недостатъчно време за неговото малко момиченце което е вече пораснало и е избягало от дома?

Съществува и болката от натрошени стъкла на съпругата, оп-

лакваща смъртта на своя съпруг не физическата смърт, а неговата смърт за любовта, която никога са споделяли. Те са се превърнали в семейни самотници. Позната ли ви е тази болка?

Ами болката от натрошени стъкла на студента, напуснал дома си, който в продължение на прекалено много години е бил сам и сега му е трудно да създаде трайни взаимоотношения с когото и да било? Ако не познавате истинската любов, как тогава можете да я усетите, да я изживеете? Позната ли ви е болката да изглеждате като семейство, но да не живеете като семейство?

А болката от натрошени стъкла на годеницата, която оплаква прекратения завет на обещаната любов? Всичките ѝ мечти са се сгромолясали. Какво да кажем за притеснението да продължаваш да живееш? Били ли сте и в такова положение?

А какво ще кажете за болката от натрошени стъкла на безработния съпруг и баща, ридаещ в мята офис? Той се тревожи, че няма да може да се грижи за своята съпруга и за единственото им дете. Изпитвали ли сте тази болка?

Налагало ли ви се е да носите парченцата болка от натрошени стъкла, изпитвана от служителя, когато получи розовото предизвестие за съкращение от работа? Изпитвали ли сте чувството на отхвърляне и провал? Уволнен! Недостатъчно добър! А сега накъде?

Болката от натрошенните стъкла на разрухата и изнемогата, на главоболията и сърдечните болки, на дисфункциите и отчаянието на „всички мои деца“ защото моето селце е микрокосмос на света и на вашия свят, и на мята.

Да бъдем откровени! Живеем в свят, в който твърде често блъскавите отражения, които виждаме, не са друго, освен очевидната светлина на още един ден, оглеждащ се в парченцата на личната ни натрошена болка.

Но възможно ли е тази болка от натрошени стъкла да има един стъклено-стоманен портрет?

Аз Съм Добрият Пастир. Добрият пастир живота си дава за овцете. Кийто е наемник, а не овчар и не е стопанин на овцете, вижда вълка, че иде, и като оставя овцете, бяга и вълкът ги разграбва и разпръсва. Той бяга, защото е наемник и не го е грижа за овцете. Аз Съм Добрият

Пастир и познавам Моите, и Моите Мене познават..., и Аз давам живота Си за овцете (Йоан 10:11-15).

Разбрахте ли? „Добрият Пастир живота си дава за овцете.“ Какво би могло да означава това? Защото простете ми за грубостта не ви ли се струва малко странна тази идея човешко същество да умре за животот?

Британският продуцент и сценарист Дънкън Евънс в началото бил голям късметлия през онзи съдбоносен 2 ноември. През този ден оранжевата река от пламъци помела хълма на луксозния му дом в Малибу, Калифорния, по време на горски пожар. Но Дънкън Евънс успял да изпревари огъня и избягал от дома си, преди да бъде обхванат от пламъците.

Този филмов продуцент бил голям късметлия негово дело са филмите „Огън с огъня“ и „Изгаряне трета степен“.

Но големият му късмет се превърнал в трагедия, когато осъзнал, че любимата му сиамска котка не е с него. Хукнал обратно към горящия дом, за да намери любимото си животинче. За нещастие бил обхванат от пламъците и по-късно починал от изгарянията си.

Какво станало с котката му? По-късно я намерили жива, само лапичките и ушите ѝ били леко обгорели.

Помислете за това. Колкото и героично да ни се струва, този акт на човешка смърт в опита за спасяване на животно (в случая, на домашния любимец) просто не ни изглежда нормален, нали? Имам предвид, че стойността на жертвата многократно надвишава цената на спасеното животно, независимо дали котките са домашните ви любимици, или не. Така ли е?

Говорех на погребение в гробището Роузхил тук, в нашето университетско градче, когато един от присъстващите посочи близкия гроб на университетски професор. Там си спомних историята, която бях чул, когато се преместихме да живеем на това място преди повече от 10 години.

Това бе историята за едно семейство, излязло на разходка в бурните води до Сейнт Джоузеф, щата Мичигън. Кученцето им паднало в развълнуваните води на езерото Мичигън и професорът инстинктивно скочил във водата, за да спаси своя любимец. Но за съжалени не успял да спаси и себе си и потънал.

Спрях се за миг край гроба му. Още един човек, загинал доблестно, опитвайки се да спаси своето животно.

Но когато се замислих върху тези две смърти, се питам дали филмовият продуцент и университетският професор биха положили такива спасителни усилия, ако предварително са знаели цената, която е трябвало да платят, за да спасят домашното си животно? Стойността на жертвата многократно превишава цената на спасеното животно, нали?

Бихте ли се жертввали за животно? Ако бяхте палестински овчар, отговорът би могъл спокойно да е „Да“. Защото също като двамата гореспоменати храбри и състрадателни мъже, овчарите са познати с това, че са рискували живота си за своите стада. „Добрият пастир живота си дава за овцете.“

Четох за подобен инцидент, свързан с палестински овчар, който пасял стадото си между Тиберий и Тавор в Северна Галилея. Било през пролетта. Докато водел овцете си през пасището, той бил нападнат от трима бедуини, които искали да откраднат няколко животни от стадото му. Вместо да бяга от нападателите си, овчарят започнал да се бие със своята гега. Но въоръжените с остри ханджари крадци го съсекли до смърт. Той загинал сред овцете, които защитавал.

Е, аз пак ще кажа: „Браво!“ Но трябва да си призная нещо: струва ми се, че стойността на жертвата многократно е превишавала цената на спасените животни, независимо дали обичате овцете или не!

Така че какво е имал предвид Иисус, когато е заявил: „АЗ СЪМ Добрият Пастир. Добрият пастир живота си дава за овцете“? За животни ли говори, или има предвид „всички Мои деца“?

Няколко седмици по-късно Христос отговори, когато изговори безсмъртните думи: „Никой няма по-голяма любов от това, щото да даде живота си за приятелите си... вас наричам приятели“ (Йоан 15:13, 15). Тук не овчарят умира за овцете си, а по-скоро Приятелят жертва живота Си за Своите приятели.

След по-малко от 24 часа от изговарянето на тези думи Иисус издъхна на римския кръст. Там и тогава стана ясна истината, че отдаването на живота е върховният дар на безсмъртната, безусловната любов!

Но въпросът отново се повтаря: стойността на жертвата не превишава ли многократно цената на спасеното? Ако бяхте на мястото на Иисус, щяхте ли да умрете за другите и за мен? Сигурно не! Защото кой нормален човек би заменил безгрешния живот на Вечния за опетнения, разбит живот на грешник като вас и мен?

И точно в това се състои най-триумфалната идея на Библията. Стойността на жертвата наистина многократно превишава цената на спасеното! За подобна непропорционална замяна има само една дума: **ЛЮБОВ**. Божествена, самопожертвувателна любов за „всички Мои деца“.

„Понеже когато ние бяхме още немощни, на надлежното време Христос умря за нечестивите (т.е. за вас и мен). Защото едва ли ще се намери някой да умре даже за праведен човек; при все че е възможно да дръзне някой да умре за благия. Но Бог препоръчва Своята към нас любов в това, че когато още бяхме грешници, Христос умря за нас“ (Римляни 5:6-8).

В класическия си бестселър „Пастирът разглежда Псалм 23“ Филип Келър представя по убедителен начин последиците от избора, направен от Божията себепожертвувателна любов:

Бог погледна надолу към скърбящото, борещо се, грешащо човечество и се изпълни със състрадание към противоречивите, подобни на овце създания, които бе направил. Въпреки огромната лична цена, която би Му коствала избавянето им от тяхната дилема, Той съзнателно избра да слезе и да живее сред тях, за да може да ги избави.

Това означаваше да се откаже от Своето великолепие, от Своето положение, от Своите прерогативи като Съвършения и Безгрешния. Знеше, че ще бъде подложен на ужасни лишения, на присмех, на неверни обвинения, на слухове, на клюки и злостни клевети, които Го жигосваха като лакомник, пияница, приятел на грешниците и дори самозванец. Това означаваше и загуба на репутацията Му. Щеше да преживее физически страдания, душевна мъка и духовна агония.

Накратко, идването Му на земята като Емануил, като Иисус от Назарет бе чисто и просто акт на цялостна саможертва, достигнала своята кулминация на Голготския кръст. Отдаденият живот, пролятата кръв бяха върховните символи на пълното несебелюбие. Това бе любов. Това бе Бог. Това бе Божеството в действие, освобождаващо хората от пълния им егоизъм, от собствената им глупост, от самоубийствените им инстинкти

като изгубени овце, неспособни сами да си помогнат (стр. 107, 108).

„Никой няма по-голяма любов от това, щото да даде живота си за приятелите си... вас наричам приятели“ (Йоан 15:13, 15). Няма по-голяма любов!

Добри новини за нашата болка от натрошени стъкла, защото Приятелят, жертввал живота Си за нас, е Приятелят, Който би могъл да събере парчетата вместо нас. Неговата собствена окървавена като натрошено стъкло смърт на Голгота е единственото доказателство, което ни е необходимо, за да знаем, че Той не само е преживял раздробените дълбини на болезнените ни отломки, но е заслужил и правото да сглоби разрушения ни живот отново в едно цяло! Изцеление и надежда за „всички Мои деца“.

Знаете ли какво означава това? Това, приятелю, означава, че няма смисъл сам да кървиш и да блееш в нощта. Време е да позволиш на стъклено-стоманения Пастир да изцели болката ти. Той те нарича Свой приятел, вика те по име (Йоан 10:3 „Вика Своите овце по име“)! За Него ти си нещо много повече от овца, *ти си Негов приятел!*

Защо задържаш живота си? Защо все още се колебаеш да отдаеш на Иисус „его“-то си от натрошени стъкла? Кажи Му истината. Сподели с Него сълзите от болката си и Му признай, че напълно си се изтошил да изprobваш всяко възможно средство сам да се спасиш само за да установиш, че животът ти е раздробен още по-лошо и отпреди. Отвори сърцето и живота си за Иисус *още сега!* Помоли Го да събере парчетата и да сглоби разрушеното ти сърце.

Виж какво ти предлага в замяна! „Аз дойдох, за да имат живот в цялата му пълнота“ (Йоан 10:10 TEV). Можете ли да повярвате! В замяна за нашата болка от натрошени стъкла Иисус ни предлага „живот в цялата му пълнота“. Това, което не могат да ни осигурят всички успокоителни, алкохол и всички пари на света, Иисус ни го предлага с протегнати, прободени ръце, ръцете на добрия Пастир.

Мили Пастирю Христе,
опази ме през нощта!
Аз съм Твоето дете -
бди над мене до зори!

Това се случило преди много години на някакво важно социално събиране в Англия. Един от най-известните актьори в страната бил помолен да рецитира нещо за удоволствието на гостите.

Актьорът се съгласил и когато застанал пред присъстващите, попитал дали случайно някой не желае той да рецитира нещо специално. Възрастен господин в дъното на залата вдигнал ръката си и помолил: „Господине, бихте ли могли да ни рецитирате двадесет и третия псалм?“

Великият актьор уверено отговорил: „Разбира се, че мога. Но когато приключча, бих желал да ви поканя, мой стари приятелю, и вие да направите същото.“ Възрастният човек малко се притесnil от предложението, но се съгласил.

Актьорът много впечатлително рецитирал любимия псалм. Звучният му глас и интонация били безупречни, ритъмът му добре премерен. Когато приключи, запленената публика избухнала в бурни аплодисменти.

След това възрастният господин излязъл пред публиката. Проправяйки си път през залата, той застанал пред гостите. Започнал да рецитира псалма. Гласът му бил стържещ и едва ли можел да се нарече забележителен, ритъмът му бил малко странен. А когато свършил, нямало аплодисменти само тишина. Главите били почтително наведени. Не малко от очите на присъстващите били пълни със сълзи.

След няколко мига тишина великият актьор се изправил и с разтреперан глас проговорил: „Приятели, тази вечер гласът ми достигна до вашите уши. Но този човек докосна сърцата ви.“

Актьорът спрял за миг и после продължил: „Разликата е явна. Аз познавам текста на 23 псалм. Но моят приятел познава Пастира.“

Не е ли време познаването на Добрия Пастир да промени и вашия живот? Вашият Приятел е готов за това и ви очаква.

ГЛАВА

7

„Спешно отделение“ *АЗ СЪМ Възкресението и Животът*

Не знам за вас, но аз никак не се наслаждавам на мисълта, че ще умра. Това не означава, че иронизирам смъртта или че не обръщам внимание на действителността, но на този етап в живота ми подобна мисъл изобщо не е привлекателна. Това, разбира се, не означава, че в живота на някои хора не настъпват моменти, когато смъртта се превръща в принудителна, дори привлекателна алтернатива на продължителното живееене. Срещал съм се с хора, които изпитват подобни чувства и аз в никакъв случай не ги осъждам.

Тук, в щата Мичигън, където живея, д-р Джак Кеворкян относно стана водеща фигура по новините. Вече целият свят познава „Д-р Самоубийство“. Многократните му асистенции при извършване на самоубийства продължават убедително да ни напомнят, че наистина има живи хора, които не желаят да живеят. Последната проява на черния хумор в Мичигън е подаряването на талон, на който пише: „Безплатно посещение в клиниката на д-р Кеворкян“.

Но факт е, че смъртта никога не е била забавна. Телевизията ни предлага едно лечение на любовта след смъртта и умирането сапунената опера, наречена „Спешно отделение“. Но трябва да ви призная, че във всички болници, които посещавам (а в живота ми на пастор съм имал много такива посещения), никога не съм намерил увеселително и развлекателно спешно отделение било то сапунена опера или не!

Преди няколко месеца Националният център по здравна ста-

тистика публикува проучване на смъртността и от съответните заключения се прави твърде безрадостна картина на смъртта и умирането в Съединените щати. Проучването, състоящо се от 250 страници, насочваше вниманието на обществото върху последната година от живота на 17 000 от 2 000 000 американци на възраст над 24 години, починали през 1986 г. Събирайки данни от болници, частни клиники и други здравни институти, изследователите интервюирали най-близките роднини на всичките 17 000 починали в изследваната група.

Какво установили? Докладът на Асошиейтед Прес за тяхното проучване съобщаваше онова, което вие и аз вече подозирате. Последната година от живота често пъти е най-лошата. Половината от 17 000-те починали са се нуждаели от помощ или специално оборудване за такива прости дейности като обличане, ходене и къпане. Повече от една трета се нуждаели някой да им помога да се хранят. Повече от една четвърт живеели сами и една шеста имали годишен приход от по-малко от \$5000 (българският еквивалент е 250 лв. бел.pr.) не само за самите тях, но и за семействата им.

При представянето на тази картина у вас не възниква спонтанно желание да умрете, нали? Със съзнателно премълчаване Изадор Сиймън 76-годишният изследовател и автор на доклада стига до извода: „Има сериозни поводи за размисъл. Това са трудни времена за хората“.

Трудни времена за хората ли каза? Нима някой, който знае дори повърхностни факти за смъртта, умирането и спешните отделения, би оспорил заключението му? На кой ли му се иска да умре?

Нито на вас, нито на мен! Въпреки факта, че дълбоко в най-тайните кътчета на сърцата ни се крие истината за неизбежното някой ден и ние ще умрем. Някои от нас ще починат преди други, но всички ще умрем.

В едно от най-прекрасните стихотворения, появили се от бойните полета на Първата световна война, 28-годишният Алан Сийгър е бил брутално прав, както е доказала собствената му ненавременна смърт на бойното поле:

На някаква си спорна барикада,
когато пролетта край мене прошуми,
когато розите изпълнят въздуха с ухание,

през тъжните и справедливи дни
аз зная, че Смъртта не ще ме отмени!

Ще вземе нежно моята ръка
и мен ще поведе към мрачна сянка.
Очите ми ще склопи, ще угаси дъха,
край нея може би ще мина тихо.

Аз имам среща със Смъртта
на някакъв изплашен склон край бойното поле,
когато пролетта ни подари и синьото небе,
разстланите цветя като море.

Бог знае, че е по-добре
глава да сложа на възглавница от свила,
когато любовта пулсира в сън блажен,
с дъха си да погаля моята мила...
Събуждането дар ще е за мен.

Но имам среща със Смъртта
всред нощ на неприятеля в града.
А Пролетта с магията си веша
ще ме отпрати там, където
не ще пропусна тази среща.

И така, понеже всички имаме „среща със смъртта“, струва ми се, че е много подходящо да я обсьдим сега, докато сме живи и здрави и, може би, все още много далеч от спешните отделения на болничните заведения в страната. Но нека се изправим пред смъртта не с примирението на Алан Сийгър. Нека се вгледаме в лицето на смъртта чрез радикалната и революционна претенция на Иисус Христос няколко думи, изговорени над мъртвото тяло на Негов много скъп приятел.

„Един човек на име Лазар от Витания, от селото на Мария и сестра ѝ Марта, беше болен... И тъй, сестрите пратиха до Него [Иисус] да Му кажат: Господи, ето този, когото обичаш, е болен“ (Йоан 11:1, 3).

Преди да направим следващата стъпка към тази епична история, бих желал да обърна вниманието ви към тези думи: „Този, когото обичаш, е болен“ (стих 3). Приятелите на Иисус също се разболяват. И те също умират. Живеем в свят, полудял от жертвите на болестите и смъртта. Колко хубаво би било, ако Бог по някакъв начин имунизираше всички Свои деца със съпротивляващ се на болестите щит, който би ги прикривал и от опустошенията на смъртта! Но уви, не е така в света, все още държан в лапите на най-големия враг на небето!

„Този, когото обичаш, е болен.“ Значи любимите приятели на Иисус се разболяват и умират. Това, предполагам, е ясно напомняне за деня, в който вие и аз също ще се разболеем и ще умрем напомняне, че когато този ден настъпи, Иисус ще продължава да ни обича. Така че ако днес сте болни или може скоро да умрете, трябва да знаете, че сред горнилото на страданията вие сте обичани от Този, Който обичаше Лазар.

Но не е ли малко странен Този Приятел на Лазар?

Вестителят от Витания с пресекнал дъх съобщава спешната призовка и обяснява как е реагирал Иисус: казал е две-три думи за Божията слава, че само тя има значение. След това Христос прекарва цели два дни с множествата, далеч от умиращия Си приятел!

Хайде бе! Тази история ни е позната. В крайна сметка Лазар умира. И къде е Бог? На два дни път от там! Но възможно е тази неутешима мисъл да се превърне в скъп фрагмент от добрата новина за всички, които умират, които един ден ще умрат и които се чувстват по същия начин, по който са се чувствали Лазар и двете му сестри на два дни път от Бога. Защото независимо дали сме на двудневен път или на цяла вечност от Него, вижте какво може да направи същият Този Иисус! Ама ние май изпреварваме с историята.

„Тогава откак чу, че бил болен, [Иисус] престоя два дни на мястото, где то се намираше“ (стих 6).

Два дни може да са се стрували като цяла вечност на приятеля Му във Витания, но не било така. Защото Иисус най-после стигнал до селото. През онзи горещ и прашен следобед Иисус влязъл във Витания. Там бил пристигнал Емануил, „Бог с нас“ (виж Матей 1:23).

„И тъй, като дойде Иисус, намери, че Лазар бил от четири дни в гроба... Марта, прочее, като чу, че идел Иисус, отиде да Го посрещне;

а Мария още седеше вкъщи. Тогава Марта рече на Иисуса: Господи, да беше Ти тука, нямаше да умре брат ми“ (стихове 17, 20, 21).

„Господи, ако Ти беше тук!“ О, колко пъти са били казвани през сълзи тези думи! Господи, ако Ти беше тук, моят съпруг, моята съпруга, моят син или моята дъщеря нямаше да умрат; моят баща, моята майка, моят брат, моята сестра, моят любим, моят приятел... нямаше да умрат. Само ако Ти беше тук, Иисусе!

Какво би могъл да каже, как би могъл да отговори Иисус на сърцераздирателните викове на поразената от смъртта планета?

„Казва ѝ Иисус: Брат ти ще възкръсне. Казва Му Марта: Зная, че ще възкръсне във възкресението на последния ден“ (стихове 23, 24). А след това Иисус в най-радикалната претенция, отправяна някога от Него се вглежда в дълбоките очи на Марта, зачеврени и подпухнали от сълзите, и заявява: „АЗ СЪМ Възкресението и Животът; който вярва в Мене..., няма да умре довека. Вярваш ли това?“ (стихове 25, 26).

Горката сърцесъкрушенна Марта! Това е повече, отколкото обзетият ѝ от скръбта ум може да схване. Всичко, което успява да промълви, е тихата изповед: „Да, Господи, вярвам, че Ти Си Христос, Божият Син, Който има да дойде на света“ (стих 27).

Няколко мига по-късно по-малката ѝ сестра Мария също се прекланя пред нозете на своя Господ. Тя също проплаква болезнените думи: „Господи, да беше Ти тука, нямаше да умре брат ми“ (стих 32).

Но Иисус не е бил там, поне не е стигнал навреме. Няма значение. Иисус иска да отдаде последна почит на Своя мъртъв приятел. Затова Той пита: „Где го положихте?“ (стих 34). Дали тези скърбящи сестри са Го повели за ръка? Или само тихо са извървели окъпания със сълзи път до гроба?

Евангелието е недвусмислено за едно сърцето на Приятеля на Лазар, Мария и Марта е чувствало болката и е споделяло сълзите, защото „Иисус се просълзи“ (стих 35). Това е най-краткият стих в цялото Писание, но е и най-дългият стих при разпръскване цветовете на Божествената любов по платното на човешката скръб и трагедия.

„Иисус се просълзи.“ А Той все още се просълзява. Уилям Блейк пише:

Докато скръбта ни се отнеме,
Той стои до нас и стене.

В своята книга „Лъва и Агнето“ Бренън Манинг го изразява последния начин:

Когато Иисус се разплака..., почвата под краката на всички се поклати, източникът на целия живот потрепера, сърцето на цялата любов се отвори и неизследимите дълбочини на Божията неизчерпаема грижа се разкриха (стр. 128).

Това е великият Бог АЗ СЪМ, Който плаче край леглото ни, Който скърби на гроба ни. Но през сълзите Си и през нашите също Той се посъзвема, защото не е забравил края на историята:

Иисус, прочее, като тъжеше пак в Себе Си, дохожда на гроба. Беше пещера и на нея бе привален камък. Казва Иисус: Отместете камъка. Марта, сестрата на умрелия, му казва: Господи, смърди вече, защото е от четири дни в гроба. Казва ѝ Иисус: Не рекох ли ти, че ако повярваш, ще видиш Божията слава?

И тъй, отместиха камъка. А Иисус повдигна очи нагоре и рече: Отче, благодаря Ти, че Ме послуша. Аз знаех, че Ти винаги Ме слушаш; но това казах заради народа, който стои наоколо, за да повярват, че Ти Си Me пратил.

Като каза това, извика със силен глас: Лазаре, излез вън! Умрелият излезе с ръце и нозе, повити в саван, и лицето му, забрадено с кърпа. Иисус им каза: Разповийте го и оставете го да си иде (стихове 38-44).

Какво можем да научим от тази древна история ние, живеещи в света на спешните отделения, разделящи се с толкова много наши близки?

Застанали с Иисус пред гроба на Лазар, можем да научим истината за смъртта тази неизбежна реалност, с която живее всяко спешно отделение, хоспис и частна клиника по света. Можем да научим неоспоримата истина, че смъртта е един сън!

Това ни научи сам Иисус точно чрез този епизод от Своя живот. Докато те все още са на двудневен път от Витания, Иисус се обръща към Своите ученици и им казва: „Нашият приятел Лазар заспа,

но Аз отивам да го събудя“ (стих 11). Като защитници на доброто здраве, учениците знаят, както знае всеки, че ако е сериозно болен, човек наистина се нуждае от сън! Затова те веднага започват да протестират пред Иисус, настоявайки че трябва да оставят Лазар да поспи (стих 12).

Но Иисус обяснява думите Си по непогрешим начин: Той „бе говорил за смъртта му, а те мислеха, че говори за почиване в сън. Тогава Иисус им рече ясно: Лазар умря“ (стихове 13, 14).

Разбирайте ли какво е смъртта за Този, Който определя Себе Си като Възкресението и Живота? Смъртта е нищо! Тя не е нищо друго, освен сън тихо прекъсване на живота, несъзнателно състояние, при което спират всички познавателни и физиологични процеси на тялото и живота. „Лазар заспа. Лазар е мъртъв.“

Когато сте смъртно изморени и се строполите в леглото си, сънят, който следва, е дълбок и несъзнателен вие и аз знаем това достатъчно добре от личен опит. И когато безсърденчият будилник грубо започне да звъни, да дрънчи или да бибитка на сутринта, колко често сте се будили без спомен за отминалата нощ? Защо? Защото сте били, както често казваме, смъртно изморени, мъртви за света! „Лазар заспа. Лазар е мъртъв.“

С тази ясна декларация Иисус е в съвършена хармония с останалата част от Писанието. В Библията 1700 пъти се споменават душата и духът на човешките същества, но нито веднъж не са наречени вечни или безсмъртни. Въщност Библията категорично заявява, че само Бог е безсмъртен (1Тимотей 6:14-16). Духът, който при смъртта се връща при Бога, не е никаква съзнателна субстанция, а диханието на живота (Еклисиаст 12:7; Битие 2:7). Думите „дух“, „вятър“ и „дихание“ в английския превод на Библията идват от същите думи в оригиналните еврейски и гръцки езици на Библията.

Писанието твърди, че мъртвите не помнят нищо, нито могат да благодарят (Псалм 6:5), не славят Бога (Псалм 115:17; Исаия 38:18), не могат да мислят (Псалм 146:3, 4) и не функционират (Еклисиаст 9:5, 6, 10). Тяхното местопребиваване е гробът, а не небето (Деяния 2:29, 34).

Така че когато произнася недвусмислената Си декларация „Лазар спи. Лазар е мъртъв“, Иисус е в добрата компания на библейските пророци, които над 70 пъти също описват смъртта като сън.

Но вече нито Иисус, нито пророците са сами. Все повече из-

вестни учени застават на страната на библейското учение за небезсмъртието на душата или „сънят на душата“. Джон Р. У. Скот и Оскар Кълман част от растящия списък светила в теологичния свят публично са се отказали от предишните си убеждения в безсмъртната душа и са признали библейското учение за смъртта като несъзнателно прекъсване на живота.

В противен случай защо изобщо ще е необходимо възкресение? Учението на Исус и на Библията за възкресението би било направо абсурдно и нелогично, ако беше вярно, че когато умре, човек всъщност не умира, нали? Ако нещата стояха така, какъв смисъл щеше да има Исус да възкресява Лазар? Ако Лазар вече е бил в небето, защо е необходимо Исус да Го възкресява? И защо Исус Си е правил труда да твърди, че е „Възкресението и Жivotът“, ако беше вярно, че когато умрете, вие независно отлитате към някакво друго ниво или форма на живот?

Истината е, че това, на което са били учени повечето християни и което повечето от световните религии все още учат за смъртта, просто не е подкрепено от Библията.

Да вземем например два национални бестселъра две книги, които по уникален начин в крайна сметка отричат напредъка на смъртта чрез тяхното интелигентно, но за съжаление погрешно информирано изопачаване на живота. И двете книги предлагат силно натрапената философия, че животът никога не свършва, дори и при смъртта; той само продължава своето развитие. Това е философията на движението Ню Ейдж нарастващо глобално движение, чиито защитници са и двамата автори.

Единият бестселър „Завръщане към любовта: Разсъждения върху принципите, залегнали в „Курса по чудеса““ е на Мариан Уилямсън. Една от членките на моята църква работи като медицинска сестра в близката болница. Тя ми остави книгата с бележка, че тази книга е не само национален бестселър оказва се и много популярна сред колегите ѝ и почти всички от тях са я чели. Прочетох я и аз и, верни на убежденията си, бях и думите, на които се натъкнах:

„Няма смърт. Божият Син е свободен.“ Курсът по чудеса (резюме на Ню Ейдж, на което Уилямсън пише своя коментар) твърди, че раждането не е начало, а само продължение, и че смъртта не е край, а само продължение. Жivotът продължава вечно. Винаги е бил и винаги ще го има. Физическото въпълъщение е само една от формите, които животът

може да приеме (стр. 262).

Това е запазената марка за разпознаване на философията на Ню Ейдж за смъртта няма смърт! Животът просто продължава. Това се нарича прераждане.

За да илюстрира „реалността“ на подобно прераждане, Уилямсън използва хитроумна аналогия:

Физическото въпълнение е като опитност на класната стая. Душите идват в класа, за да научат това, което е необходимо да знаят. То е като настройването на канал* на телевизия. Все едно, че всички сме настроили телевизорите си на Канал 4. Когато някой почине, той вече не е на Канал 4. Това не означава обаче, че вече не гледа телевизия. Просто той се е прехвърлил на Канал 7 или 8 (стр. 263).

С това описание Уилямсън продължава по-нататък, като твърди, че хората са споделили, че са „виждали от върха на главата на умиращ човек да излиза някаква светлина“ (пак там). И всичко това в национален бестселър, приет от американските читатели! Вярваме ли ние в това?

Прелистете книгата и по-нататък ще се натъкнете на твърдения от рода на: „Всъщност няма място, където Бог спира и вие започвате оттам“ (стр. 31); „Съсредоточаването на вниманието върху Христос означава съсредоточаване на вниманието върху добротата и силата, които лежат скрити във всеки от нас“ (стр. 33); „Исус и другите просветени учители са нашите еволюирали по-големи братя“ (стр. 42).

Откъде е възможно Уилямсън и източникът на книгата „Курс по чудеса“ да черпят подобни идеи? На предпоследната страница на този бестселър се намира следното разясняващо твърдение: „Не допускайте патетичната грешка да се хванете за стария груб кръст. Единствената вест на разпятието е, че можете да победите кръста.“

Според вас кой от историята на човешкото съществуване би предложил разбирането ни на кръста да бъде обозначено като „патетична грешка“? Възможно ли е това да е този, чието царство много отдавна бе разтърсено именно от кръста на Исус (виж Йоан 12:31-33)?

За да бъдем справедливи, трябва да отбележим, че движението

Ню Ейдж всъщност представлява интелектуалното усилие, намерението на стотици хиляди американци, стремежът им да задоволят разяждащия глад на нашата нация за духовно съживление. Дънкън С. Фостър е дал внимателна оценка на движението Ню Ейдж, публикувана в книгата му „Духовността на Ню Ейдж“. Всеки, чел книгите на това движение, осъзнава, че голяма част от идеите, които движението приема, идват от дълбокия глад за любов в света и за превръщането на хаотичната ни планета в по-добър дом за нас. Така че има наистина добри неща, които биха могли да бъдат открити във философията и учението на Ню Ейдж. Опасността е от прикритото и неуловимо смесване на доброто с грешките.

Да разгледаме и втория национален бестселър, нова книга от известния и уважаван автор Скот Пек „По-нататък по по-ненатоварения път“. Това е продължение на продадения в 5 милиона екземпляра бестселър „По-ненатоварения път“. Ако се задълбочите в книгата-продължение, сигурно и вие като мен ще се удивите на проницателността и психиатричната мъдрост на Пек. Милиони читатели на 20 различни езика са насочили вниманието си към неговите творби, защото в тях намират помощ, съвет и вдъхновение.

Но когато стане въпрос за смъртта, до какви заключения стига този забележителен психиатър, станал псевдофилософ и миранин-теолог?

Въпреки че съм склонен да приема възможността за прераждането, може би щях да съм негов по-страстен привърженик, ако нямах друга алтернатива за разглеждане на проблема. Втората алтернатива апелира по-дълбоко към мен. Тя е традиционното християнско вярване в задгробния живот с неговите концепции за рая, ада и чистилището... От друга страна, считам за проява на лош вкус традиционната идея на християнството, която проповядва възкресение на тялото. Честно казано, гледам на тялото си по-скоро като на ограничение, отколкото като на нещо добро. Бих бил радостен да се освободя от него, вместо да продължа да го разкарвам със себе си. Предпочитам да вярвам, че душите могат да съществуват независимо от телата, дори да се развиват независимо

---

* „Каналът“ е дума, използвана от привържениците на Ню Ейдж, с която описват контакта на „човешките духове“ с невидимия свят

от телата (стр. 169).

Разбира се, този психиатър има право на собствено мнение всеки има право да представя това, в което избира да вярва. Но какво глобално влияние оказват думите на Пек върху милионите читатели, които не са се замисляли по-задълбочено върху изводите от мнението му и подчертаните идеи на движението Ню Ейдж!

Позволете ми да бъда малко груб в предположението си. Възможно ли е, отговаряйки на дълбокия копнеж на читателите за духовно съживление, тези две книги (и десетки подобни на тях) много невинно, но и много ефективно да отекват като echo на първата лъжа на змията към Ева в градината, където просъска: „Никак няма да умрете... ще бъдете като Бога“ (Битие 3:4, 5)? Ще повярваме ли на „оная старовременна змия, която се нарича дявол и Сатана, който мами цялата вселена“ (Откровение 12:9)? Или ще повярваме на думите на Исус, Който лично описа Сатана от Едемската градина: „Той беше открай човекоубиец и не устоя в истината, защото в него няма истина. Когато изговаря лъжа, от своите си говори, защото е лъжец и на лъжата баща“ (Йоан 8:44)? Стига толкова за правдивостта на древната лъжа, все още разпространявана от Луцифер!

Но забравете лъжата! Каква е истината, заявена от Исус за смъртта и живота? „Нашият приятел Лазар заспа, но Аз отивам да го събудя... АЗ СЪМ Възкресението и Жivotът; който вярва в Мене, ако и да умре, ще живее. И никой, който е жив и вярва в Мене, няма да умре довека“ (Йоан 11:11, 25, 26). Пред реалността на първата лъжа на Сатана идва последната дума на Исус за смъртта.

Това, разбира се, не означава, че ако вярваме в Исус, никога няма да умрем. Та нали Лазар почина! Така ще стане и с нас, ако времето продължи достатъчно дълго. Но е съвсем очевидно, че смъртта, която Исус обещава никога да не изпитаме, е вечната смърт окончателната заплата за греха и бунта (виж Римляни 6:23). Библията нарича тази окончателна смърт „втората смърт“ (Откровение 20:6). „Вярвайте в Мен твърди Исус и никога няма да умрете с вечната смърт! За вас смъртта ще бъде като тих сън. Но АЗ СЪМ Възкресението и Жivotът! И когато се завърна, ще ви събудя, за да живеете завинаги с Мен!“

Исус обещава: „Понеже Аз живея и вие ще живеете“ (Йоан 14:19)! Ето това е триумфалната истина, сияеща от тази радикална претенция: въпреки че смъртта ще дойде при вас и мен, тя идва като победен враг. Защото чрез великденското Си възкресение Христос победи гроба. „Не бой се, АЗ СЪМ първият и последният, и живият; бях мъртъв и ето, живея до вечни векове; и имам ключовете на смъртта и на ада [гръцката дума „гроб“]“ (Откровение 1:17, 18). И тъй като Исус е жив, можем да открием в Него нашата надежда за нов живот!

Но да кажем няколко думи и на всички, които може би си мислят: Е, и какво? Голяма работа! Толкова ли е важно какво ще си мисля за смъртта?

Отговорът е: да. Толкова е важно! Обърнете внимание, ако вярвате в това, което учи движението Ню Ейдж когато умирате, всъщност не умирате, а само продължавате да живеете, то значи сте готови за най-разрушителната измама, подгответа за хората: посещенията на духове, претендиращи, че идват от царството на мъртвите!

Всеки месец в моя вестник се отпечатва някаква вест от Междугория, Югославия, получена от някакво видение, претендиращо, че е Мария, майката на Исус. Всеки ден от 24 юни 1981 г. насам това видение е наблюдавано от две жени от същото селце. Кой изпраща тези вести „от царството на мъртвите“?

Истината, която Исус и Библията представят за смъртта, означава че появяването не може да е на Мария, която отдавна е умряла, очаквайки завръщането на своя Син, Възкресението и Живота. В такъв случай кой изпраща тези вести, тези видения, наблюдаващи се с тревожна честота по целия свят. Библията ясно ни посочва идентичността на нашия враг, който иска да измами целия свят. Причината за неговия модус операнди е явна защото ако може да ни накара да имаме погрешна представа за смъртта, в крайна сметка ще може да ни накара да мислим погрешно и за живота!

А каква е истината за живота? „АЗ СЪМ Възкресението и Животът“ все още възклика Исус! Окървавеният Голготски кръст бе мястото, където се бореша за победа силите на живота и смъртта, на светлината и на мрака. Но само едната страна триумфира в предсмъртния вик: „Свърши се!“ (Йоан 19:30). Чрез тази победа Исус „унищожи чрез смъртта този, който има властта, сиреч дявола, и

избави всички ония, които поради страха от смъртта през целия си живот са били подчинени на робство“ (Евреи 2:14, 15).

„**АЗ СЪМ Възкресението и Животът!**“ Това е не само добра новина за умирането и смъртта. Това е прекрасна новина и за живеенето и живота. Защото вечният живот, който Иисус обещава след възкресението, на практика започва *преди* възкресението!

По-рано в Евангелието на Йоан Христос казва: „Истина, истина ви казвам, който слуша Моето учение и вярва в Този, Който Мe е пратил, *има* вечен живот и няма да дойде на съд, но е преминал от смъртта в живота“ (Йоан 5:24). Обърната ли внимание на сегашното време в обещанието на Иисус „*има* вечен живот“? Това означава, че ако сте приели Иисус като личен Спасител и сте Го поканили да стане Господар на живота ви, *още сега* имате силата на Неговото възкресение! Вечният живот вече е започнал във вас!

Направи ли ви впечатление още нещо? Според думите на Иисус този, който вярва в Него, „няма да дойде на съд“. Може би се питате възможно ли е това? Нима Писанието не заявява категорично: „Защото относно всяко скрито нещо Бог ще докара на съд всяко дело, било то добро или зло“ (Еклисиаст 12:14)? Ами твърдението: „Ние всички ще застанем пред Божието съдилище“ (Римляни 14:10)?

Наистина Библията е недвусмислена в учението си за съда в края на времето. Същият Йоан, който е написал Евангелието, в Откровение описва глобалното предупреждение към хората от тази планета точно преди завръщането на Христос: „И видях друг ангел, че летеше посред небето, който имаше вечното благовестие, за да прогласява на обитаващите по земята и на всеки народ и племе, език и люде. И каза със силен глас: Бойте се от Бога и въздайте Нему слава, защото настана часът, когато Той ще съди; и поклонете се на Този, Който е направил небето и земята, морето и водните извори“ (Откровение 14:6, 7). Древният пророк Даниил описва часа на съда дори с още по-големи подробности: „Съдилището се откри и книгите се отвориха“ (Даниил 7:10).

В такъв случай как е възможно Иисус да обещава, че ако вярваме в Него, „няма да дойдем на съд“ (Йоан 5:24)? Отговорът се крие в Неговия дар на вечния живот *сега!* Ако приемете Иисус като ваш Спасител и му се доверите като на свой Господ, вашата присъда в съда е вече осигурена, защото Съдията е на ваша страна!

„Отец не съди никого, но е дал на Сина да съди всички“ (Йоан 5:22). „Няма никакво осъждане на тия, които са в Христа Иисус“ (Римляни 8:1)!

Да, съдът започва! Защото Съдията може да е на ваша страна, ако пожелаете. А когато Съдията е на ваша страна, когато имате Иисус, какво външност имате? „И свидетелството е това, че Бог ни е дал вечен живот и че тоя живот е в Сина Му. Който има Сина, има тоя живот; който няма Божия Син, няма тоя живот“ (1Йоаново 5:11, 12).

Това означава, че дори да умрете утре и вие, и аз смъртта ще дойде просто като тих сън, както се слуши с Лазар. Но какво значение има това? Защото Иисус е Възкресението и Животът. А Новият завет отеква с блажената надежда и уверение, че когато се завърне на нашата планета, Христос ще донесе със Себе Си Своя възкресяващ живот. „Понеже сам Господ ще слезе от небето с повелителен вик, при глас на архангел и при Божия тръба и мъртвите в Христа ще възкръснат по-напред. После ние, които сме останали живи, ще бъдем гробнати заедно с тях в облатите, да посрещнем Господа във въздуха. И така ще бъдем всяка с Господа. И тъй, насырчавайте се един-друг с тия думи“ (1Солунци 4:16-18).

Наистина чудесно и изпълнено с надежда насырчение! Вече няма страх от вашата „среща със смъртта“. Няма значение дали тя ще настъпи в спешно отделение или край пътя или дори в леглото във вашия дом. Защото когато имате Иисус, имате Живота... имате вечния живот... още сега!

И най-накрая, обърнахте ли внимание как е било повито възкресеното тяло на Лазар? „Умрелият излезе с ръце и нозе, повити в саван, и лицето му забрадено с кърпа. Иисус им каза: Разповийте го и оставете го да си иде“ (Йоан 11:44). Лицето му бе забрадено с кърпа.

Ако се върнем назад във времето, ще разберем, че богатите евреи били свикнали да украсяват главите на починалите така, че като бъдат погребвани по този начин, да изглеждат като заспали. Но бедните не можели да си позволят да украсяват главите на своите покойници и за да избегнат гледката на потъмняващото, разлагашо се лице, те започнали да използват кърпи, за да забреждат лицата на мъртвите.

Но с този милостив акт, с който са се стремели да избегнат засрамването на бедните и да внесат някаква мярка за равенство, при погребението на мъртвите еврейските религиозни водачи заповядали всички починали бедни и богати да бъдат погребвани със забрадени лица. Лазар излязъл от гроба с обичайната кърпа за лице.

Обърнете внимание на друго възкресение, описано в Евангелието на Йоан: „Дойде Симон Петър и влезе в гроба; видя плащаниците сложени и кърпата, която беше на главата Му, не сложена с плащаниците, а свита на отделно място“ (Йоан 20:6, 7). Контрастът между двете възкресения в Йоан е неизбежен, неизбежна е и идеята при тяхното сравнение! Маската на смъртта все още бе на Лазар, когато възкръсна, защото той отново щеше да почине. Но когато Господ Иисус възкръсна, маската на смъртта бе сгъната и сложена настрана завинаги! Възкресението на Лазар може да обещава надежда, но възкресението на Христос е единствената надежда!

„Бях мъртъв, но сега съм жив завинаги! Защото АЗ СЪМ Възкресението и Жivotът. Тези, които вярват в Мене, въпреки че ще умрат, ще живеят и всички, които живеят и вярват в Мене, никога няма да умрат“ (виж Йоан 11:25, 26).

Това означава, че в края ще има едно довиждане, което е много добра новина. Сбогом на нашите спешни отделения! Защото с Иисус имаме среща с *Живота*!

ГЛАВА

8

„Дързост и красома“ *АЗ СЪМ Лозата*

Героите и звездите от „Дързост и красота“ са превзели американския малък еcran. Това са елегантните мъже и танцуващите жени от самолетите „Конкорд“. И където и да ни заведе Робин Лийч, ние копнеещи да преживеем поне няколко мига от охолния начин на живот на богатите и известните зяпаме към „дръзките и красивите“, които се припичат край безупречните си басейни или се смеят по време на веселите партита. Струва ни се, че те вечно държат в ръце чаши с маркови вина.

Но дали толкова жадуваме да станем така дръзки и красиви, колкото изглеждат те, та да стигнем до измамното заключение, че искриците на виното трябва да бъдат белег на охолство и успех? Некролозите от Холивуд и Уол Стрийт са достатъчно доказателство, че еликсиранът на силата и тайната на успеха не се крият в алкохола на отлежалото вино. Виното никога не е създавало трайна дързост, нито е оформило неизменна красата.

Заштото е факт тайната се крие в лозата, а не в самото вино. Открийте лозата и силата ще бъде ваша само ако я пожелаете.

Точно в това се състои радикалното предложение на Исус в дръзкото му твърдение: „Аз СЪМ Лозата, вие сте пръчките. Който пребъдва в Мене и Аз в него, той дава много плод. Заштото отделени от Мене не можете да сторите нищо“ (Йоан 15:5).

Това е изпитаната и доказана формула за сигурен успех на всеки живот, изживян в забързаното време на 90-те. Тя може да бъде тайната за нова сила и във вашия живот!

Едно малко момченце лежало на пода в кухнята и се занимавало с блокчето и пастелите си.

Какво рисуваш? поинтересувала се майка му, след като забелязала заниманието на малкия си художник.

Картина на Бога отвърнало детето.

Но, сине, как можеш да рисуваш картина на Бога? Никой не знае как изглежда Той.

Малкото момченце отвърнало уверено:

Е, след като свърша, вече ще знаят.

И това е вярно, нали? Ние разплъскваме цветовете си и разпръскваме пастелите си по платното на живота. И когато привършим, почти неусетно там се появява картината на Бога. Животът ни е не само наш портрет, но в процеса на живееене ние оцветяваме и картината на Бога по начина, по който си Го представяме.

И така, как си представяте Бога? В предпоследната радикална претенция на Иисус, която ще изследваме в тази книга, Христос рисува нова метафора за Бога: „АЗ СЪМ Лозата, вие сте пръчки-те“. Какво би се получило, ако нахвърлим щрихите от този Негов портрет върху платното на живота си? Дали не би се получил един дързък портрет на нова сила?

Месеци преди да изговори думите, записани в Йоан 15 глава, Иисус произнесе една странна и тайнствена фраза, записана в Лука 17 глава.

Това се случило през един прашен ден в Палестина. Младият Учител и Лечител от Галилея обикалял хълмовете и селата на страната, оставяйки отпечатъци от сандалите Си край изморените и изтощени сърца на хора, чийто мрак е изтрил и последните цветове на надежда от живота им. Вече го нямало яркото зелено, пламтящото червено и кралското синьо. Сега националните цветове като че ли се били изгубили в сивата и потъмняваща сянка на поражението и неуспеха. Те били пленници на чужда сила. Мечтите за победа били постоянно потискани от смазващите поражения. Като че ли нямало изходен път; с тях било свършено.

Но не и с Иисус. Където и да ходел, състрадателното му докосване и тихите думи, идващи от сърцето му, разпръсквали свежите цветове на новата картина на Бога. Той показвал тази картина на млади и стари с обещанието, че ако сърцата им Го прегърнат, то-ва ще бъде началото на нов, пълноценен живот, наричан от Него „преизобилен“ (виж Йоан 10:10).

Точно през този ден делегация от религиозни водачи се изпрашила пред младия Учител с парливия въпрос кога ще дойде Божието царство. Те били изморени от чакане, от надежди, от молитви, изморени да губят вместо да получават. Очите им били насочени към хоризонта на бъдещето: някой ден Бог е обещал да направи нещо грандиозно и зрелищно и ние бихме искали да знаем кога.

Отговорът на Иисус сигурно ги е изненадал. Но когато свършил да говори Той, ни е оставил незабравим портрет на Бога. Казал: „Божието царство не иде така, щото да се забелязва, нито ще рекат: Ето тук е! Или: Там е! Защото ето, Божието царство е сред вас“ (Лука 17:20, 21).

Можете ли да си представите? „Божието царство е сред вас!“ Във вашето тяло и във вашия ум е Божието царство. О, да, вярно

е, че има рай във вселената, където Бог управлява от вечния Си трон както учи Библията. Както ще забележим в последната ни глава, сам Иисус обещава един ден да се върне на тази планета, за да заведе Своите приятели и последователи в небесното царство. Но възможно ли е също като фарисеите, дошли при Иисус, и ние да сме така вглъбени в спасението *от* този живот, та да пропуснем Божественото предложение за спасение *в* този живот? Възможно ли е в този един-единствен портрет на Бога, нарисуван от Иисус, да намерим златния ключ за отключване на вратата за дръзката Божествена сила и дръзката ежедневна победа?

Някак силата и царството като че ли вървят заедно, нали? Израснал съм в Япония страната на легендарните воини. Спомням си, че като момче съм се взирал с благоговение в сивите каменни зъбери и обраслите с мъхове стени, които обграждат древните крепости, подобни на пагоди*. Колко ли му е необходимо на детското въображение, за да се втурне към подобни моменти! Изведнъж тази крепостна кула на царството като че ли оживя пред мен. Вече си представях проблясващата стомана на самурайските мечове, а ехото от кръстосването им отекваше над долините, докато войните премерваха силите си върху стените на замъка. Представях си как дочувам смразяващия кръвта боен вик на пъстроцветните воини, докато те препускат на блестящите си черни коне, защитавайки цитаделата на своето царство. Независимо дали това е стар замък в Япония или древна крепост в Европа, когато се замислите за царство, никак не е трудно да почувствате мощта на силата.

Така че когато описва Божието царство, което е в нас, Иисус сигурно ни предлага нещо повече от цветен евфемизъм. Думите са празни във всеки език. Но „Божието царство не се състои в думи, а в сила“ (1Коринтяни 4:20). Затова да се твърди, че Божието царство е в нас, означава да се опише картината на невероятна, неограничена сила! Това е портрет на Бога на всички сили, пожелал да установи Своето царство вътре в нас. Господната молитва не завършваше ли с думите: „Заштото царството е Твое и силата, и славата до вековете“? А нашите сърца не се ли нуждаят отчаяно именно от сила? Замислете се за застопорените ни емоции и окованите ни навици, държащи ни в плен. Спомнете си за порочния синдром „лечелиш малко губиш малко“, обхванал сърцата ни. С всичко това не може да се справи нищо друго, освен неограничената сила!

Но критичният въпрос, на който сърцата ни отчаяно се нуждаят от отговор, е: как бих могъл да преживея тази Божествена сила в живота си? Как да се изтръгна от вечния цикъл „печеля малко губя малко“, с който не успявам да победя?

Прибавете сега радикалната претенция на Иисус „Аз СЪМ Лозата, вие сте пръчките“. Възможно ли е да сме били свързани с погрешен източник на сила?

За да откриете отговора, трябва да разберете и приложите вечния закон, действащ в целия човешки живот. Соломон го изрази по следния начин: „Каквото са мислите в душата му, такъв е и той (човекът)“ (Притчи 23:7). Ап. Павел формулира същия закон с малко по-различни думи: „А ние всички..., гледайки..., се преобразяваме“ (2Коринтяни 3:18). И двамата писатели описват един и същи житейски закон: *вие сте това, което мислите, защото гледайки, се променяте.* Каквото гледате, такова и ставате.

Законът е верен, нали? Всички ние сме изпитвали мощния ефект, който мисловните ни образци оказват върху поведението и живота ни. Дори самото наблюдаване на някой, който разрязва лимон и след това бавно изстисква киселия му сок в устата си, предизвиква отделянето на слюнка и в нашата уста. Защо? Защото когато нашият мозък „помисли“ „кисел лимон, кисел лимон, кисел лимон“, тези сигнали са достатъчно силни, за да окажат незабавно въздействие върху физиологичната реакция при гледката на действителния лимон. Езиците ни незабавно започват да чакат получаването на киселия сок на лимона и неусетно прегълъщаме слюнката си!

Християнският психолог Уилям Паркър илюстрира този вечен закон по много подходящ начин в своята книга „Молитвата може да промени живота ви“. В нея той разказва за експеримент, при който младеж бил подложен на хипноза*. Било му дадено парче тебешир и му било казано да го „изпуши“. Мислейки, че пуши цигара, той започнал да дърпа от тебешира. След няколко минути изследователят, имитирайки шок и предупреждение, възкликал: „Внимавай! Пари ти на пръстите!“ Младежът веднага хвърлил тебешира на пода и започнал да се оплаква, че пръстите го болят. Изследователят бинтовал пръстите му, приключи с хипнозата и

---

* Храмове на Буда в Япония, Индия, Китай бел.ред.

след това му казал, че си е изгорил пръстите по време на експеримента. Казал му да отиде на следващия ден за медицински преглед. И, разбира се, когато бинтът бил свален, се установило, че там, където младежът държал тебешира, се е образувал мехур! Преди това не е имало мехур. Умът на младежа изпратил сигнал към тялото му и с тялото станало това, което му казал умът. Каквото мисли човек, това става; гледайки, ние се променяме. Законът винаги се е оказвал верен.

Въсъщност проучване, проведено преди няколко години в Националния институт по здравето, стигнало до заключението, че болните хора могат да се възстановят значително по-бързо, като мислят позитивно. Кендъс Перт, невролог от института, отбелязва: „Колкото повече гледам, толкова повече се убеждавам, че емоциите ръководят шоуто.“

Но нима това трябва да ни изненадва? Много отдавна Библията е заявила, че ние сме това, което мислим, и ставаме това, което гледаме. Ако това се оказва вярно за лечението във физическата сфера, няма ли да се окаже вярно и за лечението в духовната област?

Възможно ли е да сме открили някой съществен ключ за изпълен със сила, успешен живот? Към какво са били насочени мислите ни, докато сме копнели и сме се молили за победа над вечния ни „синдром“? Върху нашите грехове ли сме съсредоточавали вниманието си? Може би това е лошият характер, може би сексуалната нечистота, може би нечестието и неетичното поведение или може би проблемът ви се състои в ревнивото „его“ и гордостта. Каквъто и да е най-тежкият ви грях, превърнали ли сте го в център на мислите си? „О, Господи, Ти знаеш, че се боря с този ужасен грех в живота си. Ето че днес следобед пак съгреших. Сигурно си спомняш, че и вчера имах същия проблем. Знам, че когато утре се събудя, пак ще съм с него. Затова, Господи, моля Те, премахни този грех.“ Колко често сме се молили с подобни молитви!

Разбира се, че можем да молим Бог да ни избави от тежките грехове в живота ни. Дори в Господнята молитва е отправено прошението: „Избави ни от лукавия“*. Но трябва да помним, че законът, който току-що разисквахме, е неизменен, не може да бъде нарушен. За каквото си мислим, в такова се превръщаме. Каквото гледаме, такова ставаме. Затова през всичките години, през които сме се

молили за победа над поразяващия ни грях, той само се е врязвал още по-дълбоко в подсъзнанието ни, както и в съзнателния ни живот и мислене. Нима това е толкова чудно? Толкова дълго сме се взирали в греха си, че сме станали това, което сме гледали!

Но законът, който досега е бил нашето проклятие, може да се превърне в наше предимство! „Аз СЪМ Лозата, вие сте пръчките. Който пребъдва в Мене и Аз в него, той дава много плод; защото отделени от Мене не можете да сторите нищо.“ Разбрахте ли? „Отделени от Мене казва Иисус не можете да сторите нищо!“

Така че тайната се състои в изместване на фокусната точка на ежедневния ни живот. „Божието царство е сред вас.“ Знаем, че „Божието царство не се състои в думи, а в сила“. Следователно не е ли логично да се приеме, че ако насочим нашите мисли и нашите молитви към Този, Който може да инсталира Своето царство на неограничена сила сред нас, ще преживеем Божията сила, която така отчаяно търсим?

Но само да размишляваме върху думите „Бог“, „сила“, „Иисус“, „лоза“ едва ли е достатъчно. Задължително е да отидем на мястото, където тази сила триумфира! Изкачете се по каменистия хълм, наречен Голгота, и се вгледайте в дървения кръст за екзекуция. Онзи петък преди две хиляди години е тясно свързан с предложението за свобода, отправено днес. Хайде, вгледайте се добре и продължително в окървавения римски кръст. Застанете до него и вижте кървавите, протегнати ръце на Бога, приковани във вечна прегръдка и уверяващи ни в прошката дори и на най-тъмните ни грехове. Нека оковите паднат от сърцето ви и то да се изпълни с радост от „дързостта и красотата“ на подаръка на прощението, който може да бъде намерен само на Голготския хълм.

Но в смъртта на Иисус има още нещо. Тя не само показва Неговото прощение, тя обещава и Божията сила! Освен прощение за миналото ни, Бог ни предлага и сила за настоящото ни. Освен прощение на греховете ни, кръстът се е превърнал и в сила за живот. Затова ап. Павел можеше да възкликне: „Словото на кръста... е Божия сила“ (1Коринтяни 1:18). Затова ап. Петър можеше неоспоримо да твърди: „Който сам понесе в тялото Си нашите грехове на дървото, тъй щото, като сме умрели за греховете, да живеем за

---

* Въпреки че предупреждава от опасността от използването на хипнозата, в този случай авторът я употребява само като илюстрация.

правдата; с Чиято рана вие оздравяхте“ (1Петрово 2:24). *Божията сила е в кръста на Христос!*

В такъв случай как тази сила може да стане ваша? Какво беше казал Иисус? „Пребъдайте в Мене и Аз във вас“ (Йоан 15:4). Искате ли да преобразите тази метафора от градинското израства-не в жива сила?

Тогава защо не опитате със следната рецепта за ежедневна сила? Когато сутрин се събудите, отделете от петнадесет до тридесет минути време, през което да сте насаме с Бога. Изберете едно от евангелията, за да насочите вниманието си към живота на Христос. Тъй като всяко Евангелие описва пътешествието на Иисус към кръста, докато прелиствате страниците, ще почувствате сянката на кръста. Но не бързайте при четенето. Вместо това всяка сутрин си избирайте по една случка от живота на Иисус, която да се превърне във фокусна точка за минутите на размисъл – една история, едно чудо, една притча, едно учение. Ограничете се само до една случка, за да се съсредоточите върху единственото слово на насърчение и сила, което Иисусовият Дух ви е приготвил за този ден.

Сутрин след сутрин, докато си представяте продължителните сцени от живота на Иисус, ще откриете качествата на характера, противоположни на съвременните грехове, към които се стремите. Насочете сърцето си към тези качества от живота на Иисус. С други думи, вместо да се съсредоточавате върху лошия си нрав, съсредоточете се върху тихия и спокоен дух на Иисус, дори върху атаките и подигравките на кръста. Чуйте Го как се моли при тези силни провокации: „Отче, прости им“ (Лука 23:34). А нима вечният закон, който проучваме, не твърди, че ще станете като това, което гледате?

Ако, например, търсите победа над нечистотата и похотта, внимателно гледайте Иисус, докато четете Неговата история. Обърнете особено внимание на онези моменти, в които характерът му сияе с цялата си чистота. Възможно е това да е мигът, за който говорихме по-рано, когато Той се наведе до проститутката, хвърлена пред нозете му. Можете да разберете опетнения ѝ с грехове живот сако като я гледате. Но не се съсредоточавайте върху своя грях, който виждате в нейно лице. Вместо това погледнете към ли-

---

* „Избави ни от злото“, друг превод бел. пр.

цето на Исус. Вижте чистотата, излъчваща се от очите Му. Чуйте отново силните Му думи, докато я изправя, така че лицето ѝ да застане срещу Неговото: „Нито Аз те осъждам; иди си, отсега не съгрешавай вече“ (Йоан 8:11). Не бързайте обаче да си тръгнете. Ако желаете да се промените, необходимо ви е време за гледане. Постойте още малко в това тихо място.

Тъй като Божието царство е във вас, значи в този момент Той е там с вас, във вас. Задръжте образа на чистотата Му в ума си. Благодарете Му, че не ви осъжда и че ви предлага Своята неограничена сила да станете чисти като Него. Преди да си тръгнете от тихото местенце, мислено си представете издигнатия кръст на Исус. Не забравяйте: това е не само място на изобилно прощение, но и обещание за изобилна сила. Отделете няколко мига, за да благодарите на Бога за силата, която ще преживеете през предстоящия ви нов ден силата да живеете Иисусовия живот, да бъдете чистосърдечни като Него.

И с напредването на деня отново иззвиквайте в съзнанието си онази картина на Бога, разкрита в Исус. Позволете на ума ви да си спомни за какво сте размишлявали сутринта. Изкушенията ще продължават да чукат по „трегерите“ на сърцето ви, но вие спокойно може да прошепнете: „Божието царство е в мен. То не се състои в думи, а в сила. Господи, избирам да остана свързан с Теб. Отделен от Теб не мога да сторя нищо, защото Ти Си моята Лоза. Благодаря Ти за животодавната сила, която вливаш в мен в този момент.“

Запомнете: не трябва да се съсредоточавате върху своите грехове, а върху безкрайния Цар вътре във вас, „Който може да ви пази от препъване и да и постави непорочни в радост пред Своята слава“ (Юда 24).

А вечерта, преди да заспите, нека последната ви молитва за деня бъде молитва на благодарност към Бога за силата, която вече се проявява в живота ви.

„Аз СЪМ Лозата, вие сте пръчките. Който пребъдва в Мене и Аз в него, той дава много плод. Защото отделени от Мене не можете да сторите нищо.“

Това не е нито никакво вълшебство, нито никаква тайна. Това е въпрос на сила точно на онази сила, от която се нуждаем, за да живеем на ръба на победата. Кръстът на Христос е вечното доказателство, че тази Божествена сила е на разположение на всяко сърце,

което Го вижда разпънат там. „Ето Божия Агнец, Който носи греха на света“ (Йоан 1:29). Това е добра новина, нали? Иисус умря, за да отнеме нашия синдром „печеля-губя“. Нищо чудно, че сърцата ни всеки ден ни отвеждат там, за да Го гледаме! Защото като гледаме, се променяме. Това е въпрос на факти, въпрос на сила.

А не е ли това и факт, че животът ви е готов да получи сила още сега? Така че защо да не дойдете при Лозата и да не заживеете с истинска дързост и красота!?

ГЛАВА

9

„Дните на нашият живот“

AZ СЪМ Пътят

Историята на Шерил Хикс спокойно би могла да бъде включена в сериала „Дните на нашия живот“. Защото това е историята на една трагедия, превърнала се в триумф и след това отново в трагедия. Тя се разиграла в Едуардсбърг, щата Мичигън малко селце на няколко мили от моето.

Бедствията не били нещо непознато за Шерил. Точно когато младата, току-що омъжена жена си мислела, че животът е само розов, съпругът ѝ се самоубил. Но въпреки притъпената болка и скръб, Шерил решила да оцелее. Докато събирала парчетата от разбития си живот, младата жена решила да се свърже с други оцелели. Така сформирала организация за подкрепа при скръбта и грижи „Оцелелите от самоубийства на Мишияна“. Тази органи-

зация продължава да процъфтява и днес.

Но това е била Шерил Хикс, която винаги мислела за другите. Хората от Едуардсбърг я обичали. Някои си спомнят, че веднъж Шерил се натъкнала на непозната жена, ловяща риба от близката река. Когато разбрала, че жената отчаяно се е отдала на риболов, за да си осигури храна, Шерил веднага изпразнила съдържанието на портфейла си, за да помогне на непознатата. Само защото се грижела за хората. Нишо чудно, че всички от селото я обичали.

След това дошъл щастливият ѝ брак с Роджър Хикс. Три години по-късно се родил синът им Тейлър. Точно тогава нейната трагична история, превърната се в триумф, отново станала трагедия.

Това се случило един понеделничен следобед. Чух го по новините и на следващия ден го прочетох във вестниците. Шерил и тригодишният Тейлър излезли от пощата на селцето. Вътре в пощата се били сблъскали със съседката си Дона Проктър и си побъбрили няколко минути. По-късно Дона си спомня: „Тя бе щастлива и в добро настроение, както винаги. На тръгване ми каза: „Доскоро“.

Докато Шерил излизала от пощата, носейки на ръце сина си, точно в тази част от секундата някакъв камион, шофиран от пиян водач, излязъл от контрол и се качил на тротоара. Стискайки здраво детенцето си в ръце, тя взела мигновено решение. Бързо вдигнала над главата си във въздуха малкия Тейлър. Камионът се врязал в елегантното ѝ тяло. Тя загинала на място. Малкият Тейлър нямал и драскотина по тялото си. Защо? Много просто. Защото майка му умряла, за да го спаси.

Историята на Шерил Хикс в нейната простота разказвана отново и отново от медиите се превърна в преразказ на друга история, разиграла се много отдавна и много далеч. Историята на Коледа и Великден, и на цялото християнство по целия свят. Историята на

Исус от Назарет, Който жертва живота Си, за да спаси човешката раса. Също като Шерил Хикс, Той... или по-правилно е да се каже, също като Иисус Христос, тя умря, за да спаси друг.

Намеквайки за историята като тази на Шерил Хикс, Писанието заявява: „Заштото едва ли ще се намери някой [като Шерил] да умре даже за праведен човек (при все, че е възможно да дръзне някой да умре за благия [като Тейлър]). Но Бог препоръчва Своята към нас любов в това, че когато още бяхме грешници, Христос умря за нас“ (Римляни 5:7, 8).

А в ноцта, преди да загине, Иисус запали трепкащите оранжеви светлинки на притихналата горница, за да се вгледа в лицата на Своите ученици. Само до преди няколко минути в стаята имаше тридесет човека. Но един от тях промърмори, че имал да свърши някаква работа, и бързо излезе в ноцта. Юда остави след себе си двадесет мъже единадесет ученика и един Учител.

А Учителят ще е мъртъв на следващия ден по това време. Никой не знае това, с изключение на самия Него. И именно Той проговаря. И когато го прави, произнася втория най-добре познат стих от Евангелието на Йоан.

Най-добре познатият стих от цялата Библия се намира в Евангелието на Йоан 3:16: „Заштото Бог толкова възлюби света, че даде Своя единороден Син, за да не погине ни един, който вярва в Него, но да има вечен живот“. Колко ли често са били повтаряни и думите, изговорени в тишината на онази горна стая в Ерусалим!

Може би трябва да сме благодарни на хората, като Иисусовия ученик Тома. Та нали той бе вечният скептик и домашният въпросител в тесния кръг на Иисус. Тома би бил прекрасен студент или университетски преподавател, сигурен съм. Но през онзи четвъртък Тома, верен на себе си, прекъсва великата реч на Иисус в горницата: „Господи, не знаем къде отиваш, а как да знаем пътя?“ (Йоан 14:5).

Явно е, че той все още е притеснен от думите на Иисус, произнесени няколко мига по-рано в отговор на любопитството на Петър!

Симон Петър Му казва: Господи, къде отиваш? Иисус отговори: Където отивам, не можеш сега да дойдеш след Мене, но после ще дойдеш. Петър Му казва: Господи, защо да не мога да дойда след Тебе сега?

Живота си ще дам за Тебе. Иисус отговори: Живота си ли за Мене ще дадеш? Истина, истина ти казвам, петелът няма да е пропял, преди да си се отрекъл три пъти от Мене (Йоан 13:36-38).

Светът е запознат с тъжната история за прибързаното отричание, което известният рибар Петър щеше да извърши малко по-късно през онази нощ, точно както Иисус бе предсказал. Е, стига толкова за самодоволните самохвалковци! (Добрата новина е, че ако този Иисус можа така да промени живота на Петър, то вие и аз можем да дерзаем при мисълта какво може да направи и за нас.)

Но какво ли може да има предвид Иисус тази вечер? Това е тихото притеснение, което може да бъде прочетено по лицата на Петър и Тома и на останалите девет ученика, опитващи се да проумеят тайнствените думи на Христос: „Където отивам, не можеш сега да дойдеш след Мене“.

Без съмнение когато вижда напрегнатите и притеснени лица на Своите ученици, Иисус се старае да утеши сърцата им с любими-те думи:

Да се не смущава сърцето ви; вие вярвате в Бога, вярвайте и Мене. В дома на Отца Ми има много обиталища; ако не беше така, Аз щях да ви кажа, защото отивам да ви пригответ място. И като отида и ви пригответ място, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си, тъй щото гдето Съм Аз, да бъдете и вие (Йоан 14:1-3).

Само преди няколко седмици стоях на каменистия бряг на остров Кореджидър по Филипинското крайбрежие точно на мястото, от което генерал Дъглъс Макартър под прикритието на нощта е напуснал натъпканата с бомби пристанищна крепост. При стриктните заповеди лично да напусне обсадения остров, Макартър тайно бил отведен през блокадата към безопасността в Австралия, за да поеме командването над Тихоокеанските бойни действия през Втората световна война. Именно от Австралия той произнесъл безсмъртните си думи към съюзническите сили, останали под обсадата на острова: „Пак ще се върна!“ И той триумфално се завърнал няколко месеца по-късно.

Преди две хиляди години в онази далечна горна стая Иисус даде същото обещание: „Пак ще дойда!“ (стих 3). Ето защо обещанията

за Второто завръщане на Иисус блестят повече от всяка друга тема в Писанието с непомръкваша слава. Това е добра новина за всички заточени и изтощени оцелели от войната от планетата Земя! Нищо чудно, че това е „блажената надежда“ от началото до края (Тит 2:13)! Още от самото начало Еnoch проповядваше обещанието за Второто идване (виж Юда 14), а в края Йоан се моли с молитвата за него: „Амин! Дойди, Господи Иисусе!“ (Откровение 22:20). Това е адвентната надежда на Библията!

Но някак си Тома пропуска обещанието. Той не мисли за небето, за дома на Отец и за завръщането на Иисус за Неговите последователи. Той все още се опитва да разбере какво ли е имал предвид Иисус, като е казал на Петър и на останалите, че не могат да Го последват там, където отива. Очевидно Иисус говори за смъртта Си, но Тома изобщо не може да схване тази идея. Най-накрая той вече не издържа не може да задържа объркването и съмнението си и извиква: „Господи, не знаем къде отиваш; а как да знаем пътя?“ (стих 5).

„Иисус му казва: АЗ СЪМ Пътят и Истината, и Животът“ (Йоан 14:6). Ето това е вторият най-познат и често повтарян стих от Евангелието на Йоан и последната радикална претенция на Иисус, върху която ще размишляваме.

Няма нищо чудно, че това е вторият най-известен от всички стихове! Каква важна роля и монументална претенция отправя Иисус в навечерието на Своето разпятие! Всъщност тази радикална претенция е обобщението на всички останали претенции, записани от Йоан АЗ СЪМ Водата, АЗ СЪМ Хлябът, АЗ СЪМ Светлината, АЗ СЪМ Вратата, АЗ СЪМ Добрият Пастир, АЗ СЪМ Възкресението и Животът, АЗ СЪМ Лозата. Всички те са обгърнати в едно АЗ СЪМ Пътят, единственият Път!

Знаете ли какво? Напълно съм убеден, че Иисус е единственият Път за най-дълбоките копнежи на вашето и моето сърце, ако иска ме те изобщо никога да се осъществяват. Какъвто и да е този копнеж, каквото и да е това желание – емоционално, социално, физическо, финансово или духовно в крайна сметка Иисус е ЕДИНСТВЕНИЯТ ПЪТ за вас и за шестте милиарда обитатели на земята.

На земята има и други пътища, които претендират, че са Пътят, но не са!

Хиндуизмът определено не е Пътят. Тази година имах приви-

легията да прекарам шест седмици в Индия. Това е страна с 330 милиона богове, което означава, че един бог се пада приблизително на всеки трима човека. Е, и кой от тези 330 милиона богове е пътят, истината и животът? Дори и обикновените индийци ще си признаят, че не са сигурни.

Но кой път е правият? Дали това е будизмът независимо дали е дзен или не? Тъй като съм роден и израснал в Япония, съм бил в хиляди будистки храмове и шинтоистки светилища. Но вгледайте се в лицата на тези богове и в душата ви няма да отекне тихото потвърждение, че най-после сте намерили Пътя и Истината, и Живота.

Когато изреждам великите религии на света, не желая да проявя неуважение към ислама. Но какво да кажем за него? Дали той е пътят и истината, и животът, за които светът днес копнее? Ами юдаизмът? Въпреки че той е люлката, в която се е заредило християнството, дали той ни предлага лелеяната надежда, удовлетворяваща и най-дълбоките копнежи на човешката раса?

И тъй, накъде да се обърнем? Към членовете на някой култ с бърснати глави, на които се натъкваме в претъпканите летища? Дали те са намерили истинския Път, търсен от хората по целия свят?

Къде е днес Пътят и Истината, и Животът? Какво е той, кой е той?

Дали това е движението Ню Ейдж? Дали великите отговори на живота се крият в кристалните топки и пирамидите или в картите „Таро“? Може ли гладкото и училиво лице на прераждането и самоопределянето да спаси една-единствена душа?

Така че къде, какво, кой е днес Пътят?

Дали отговорът се крие в материализма непрекъснатото преследване и притежаване на богатството? Не се ли нагледахме на хора като Иван Боески и Доналд Тръмп, за да разберем, че това, което Медисън Авеню и Уол Стрийт ни предлагат, не е злато, а пирит? А никой, чиято главна цел в живота е да трупа милиони, няма да се срещне със своя Създател в края на дните!

Затова къде е Пътят и Истината, и Животът?

Той със сигурност не се намира и във великите хуманистични формули за позитивното и възможното мислене, нали? Та нали хуманизмът предлага по-скоро някаква празна помощ, когато

човекът, седящ точно до вас в метрото на Лонг Айлънд, извади деветмилиметров пистолет и започне да стреля по хората? Факт е, че дори и най-позитивното мислене на света не е в състояние да задейства дълбоката морална дисфункция на нашата цивилизация. Възможностното мислене може да е прекрасен начин, за да си свирукате в тъмнината, но със сигурност не може да ви прекара през тъмнината.

В такъв случай какво е Пътят и Истината, и Жivotът, които светът днес търси пипнешком?

Дали ще можем да намерим спасението си във високотехнологичния пантеон на науката и технологиите? Трябва да признаете, че невероятните постижения, които наблюдаваме винаги когато астронавтите ни изпратят снимки от Космоса, са зрелищен триумф на науката и технологията. Но уви, струващата почти \$700 000 000 мисия за спасяването на кривогледия и нефокусиран телескоп „Хабъл“ няма да ни помогне да намерим фокуса на нашия собствен морално объркан живот тук долу, на терра firma. Технологията няма да спаси никого!

Тогава какво е Пътят и Истината, и Жivotът? Какво може да спаси нашата цивилизация?

Може би това е хедонизмът онази философия на Будвайзер за безопасния секс, която подвиква: „Вземи всичкото „густо“, което можеш веднъж се живее! Затова живей като Холивуд..., който си мисли, че живее като нас!“ Но дали гоненето на удоволствия представлява нашето спасение?

Веднъж седях на летището в Орландо и пиех горещ шоколад, докато четях вестника си. Непозната жена седна на масата ми и ме попита дали може да прегледа финансовите страници на вестника ми. Когато се заприказвахме, разбрах, че е лекарски асистент и участва в конвенцията на Американската асоциация по диабет.

Като разбра, че съм пастор, тя ме запита дали съм католически свещеник (мисля, че изглеждам съвсем по протестантски!). Okaza се, че иска да се изповядда не за себе си, а за своя приятелка, с която се среща на тези ежегодни конвенции. Приятелка, която въпреки че е омъжена, води хедонистичен начин на живот нещо, което отсъствието от дома лесно ѝ предлага. Приятелка, чийто живот отразява точно онзи начин на живот, пропагандиран хиляди пъти всеки ден от многобройните американски сапунени опери,

където те постоянно преживяват „дните на нашия живот“, но без нас! Хедонизъм.

Но кому ли е нужна някаква среща на летището, за да си спомни за преследващия ни празен глад, обхванал нашата страна и страните по целия свят? Прегорелите кожи и люспи на човешкия живот, опънати край пътя на необузданото себепоклонение, са достатъчно доказателство, че преследването на удоволствията все още не е спасило никого!

„АЗ СЪМ Пътят и Истината, и Жivotът“ заявява Исус. И знаете ли какво? Убеден съм, че Той е прав, че Той категорично е единственият Път, единствената Истина, единственият Живот. Моите приятели от Изтока твърдят, че има много пътища, които водят към върха на планината. Но аз съм установил, че пожелателното им мислене съвсем не отговаря на истината. Защото думите на известния рибар все още отекват със своята истинност: „Чрез никой друг няма спасение, защото няма под небето друго име, дадено между човеците, чрез което трябва да се спасим“ (Деяния 4:12).

Ако все още не сте последовател на Исус Христос, бихте могли да ми кажете: „Вижте какво, пасторе, докажете го!“

Така и ще направя в заключение. Искам да ви го докажа, като ви опиша начина, по който умира даден човек. Имел съм свещената задача да присъствам на смъртта на много хора в болнични стаи, в реанимация, в спални и дори край пътя. Виждал съм горящи погребални клади, докосвал съм свещени урни.

Но през изминалата пролет видях как един човек умира. Причината, поради която сега споменавам смъртта му, е поради поразителното въздействие на предсмъртните му думи върху мен. Спомням си за моя приятел Франк Джаксън, който точно преди да издъхне ми прошепна: „Дуайт, това, от което изпитваме най-голяма нужда, е простиchkата вест за Исус.“

Няколко часа по-късно Франк почина с вестта за Исус, вкоренена дълбоко в умиращото му сърце. Като негов пастор знам, че за Франк Исус наистина бе негов Път, негова Истина и негов Живот. Това единствено имаше смисъл за него.

Осъзнах, че в края това ще бъде всичко, което трябва да има смисъл и за вас, и мен. „АЗ СЪМ Пътят и Истината, и Жivotът“ вика Исус. „Никой не дохожда при Отца, освен чрез Мене“ (Йоан 14:6). Защото няма друг път, освен Исус. Точка.

Дейвид Макленън разказва историята за великия диригент

Артуро Тосканини, който репетирал Деветата симфония на Бетовен с Ню-Йоркския филхармоничен оркестър. Когато решил, че оркестърът е готов, маестрото дирижира цялата композиция без прекъсване.

След като отзвучала и последната нота от трогателния финал на симфонията, репетиционната зала се изпълнила с тишина. Най-после пръв проговорил Тосканини. „Кой съм аз?“ запитал той. Никой не отговорил. „Кой е Тосканини? Аз съм никой!“ отекнал гласът на маестрото.

Но тогава като могъща вълна с протегнатите си ръце Тосканини възкликал в тишината: „Това е Бетовен! Той е всичко!“

Това, което важи за последователите на Бетовен в областта на музиката, важи и за последователите на Иисус в областта на живота.

Иисус е всичко!

„**АЗ СЪМ Пътят и Истината, и Животът; никой не дохожда при Отца, освен чрез Мене.**“

Всяка философия, всяка религия, всяка църква, всеки храм, всяка синагога и всеки живот претърпяват окончателен и пълен провал, ако най-висшата им страсти не е Иисус Христос. Защото няма никакъв друг траен начин да изживеем „дните на нашия живот“! Няма друг Път, освен Иисус!

Разбираете ли, старата пословица все още е вярна. В края на краишата няма значение *какво* знаете, а *кого* познавате.

Това е целта на Иисусовата революция.

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЛАВА 1

,,Младите и неспокойните“ 6

ГЛАВА 2

,,Докато свят светува“ 17

ГЛАВА 3

,,Един живот за живееене“ 28

ГЛАВА 4

,,Пътеводна светлина“ 40

ГЛАВА 5

,,Краят на нощта“ 51

ГЛАВА 6

,,Всички мои деца“ 60

ГЛАВА 7

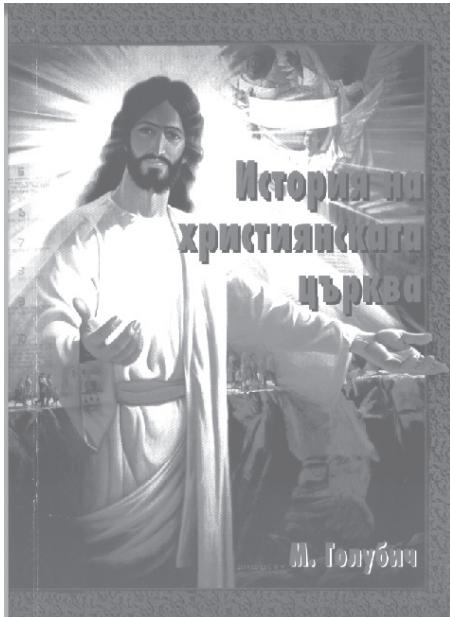
,,Спешно отделение“ 69

ГЛАВА 8

,,Дързост и красота“ 84

ГЛАВА 9

,,Дните на нашият живот“ 93

ИСТОРИЯ НА

Преди две хиляди години християнството започна своя победоносен поход от „Юдея, Самария и до края на земята“. Иисус Христос е сигурен в крайното тържество на Своето дело, когато казва: „Това благовестие на царството ще бъде проповядвано по цялата земя...“

Днес очите ни виждат, че това е точно така.

Историята обаче открива, че още в първите векове след Христа настъпват съществени промени в учението и живота на младата христианска църква.

Какви са тези промени?

Как се отразяват на живота и мисията ѝ?

Какво влияние имат върху историята на човечеството?

Как се развива християнството през вековете?

Можем ли да се доверим на съвременните християнски учения?

Разминава ли се днешното християнство с оригиналното Христово учение?

Какво е бъдещето на християнството?

Написан с жив и увлекателен език, богословският труд на М. Голубич предлага изобилна информация, съчетана с прецизен анализ на историческите факти.

В книжарницата на издателство „Нов живот“ можете да си закупите книги, които биха ви помогнали при справянето с ежедневните трудности и проблеми.
Адресът е:

София 1000
ул. „Солунска“ №10
книжарница „Нов живот“
тел.: 980 47 01

За контакти с издателство „Нов живот“

Тел.: 47 04 57
Тел/факс: 47 04 54
e-mail: new.life@tradel.net